Wisu semju proletareeschi saweenojatees!

Maksā 6 santimi.

Strahdneeku Awise

Sozialdemokratisks laikraksts

Abonešchanas maksa: Par 1 mehnesi: bes peesuhtischanas Ls 1.30, ar peesuhtischanu 1.60, Us ahrsemem 3.30

Redakzija: Helenes eelā Nr. 3. Tahlrunis Nr. 46. Runas stundas no 2—6, isnemot swehtdeenas

Pasta kastite Nr. 4

Ekspedizija, Kantoris, Speestuwe: Helenes eelā Nr. 3, Tahlrunis Nr. 275. Atwehrts no 8—5, swehtdeenās no 8—10

Sludinajumu maksa: Par sihku rakstu rindinu: preekschpusē un tekstā 25 sant., sludinajumu dalā 10 „, darba speķa peedahw. 4 „

№ 126 (2603) Leepajā, peektdeen, 8 junijā 1928. g. Desmitais gads

Sozialdemokrati darīs darba tautas labā wisu eespehjamo.

LTA. Berlinē, 7. junijā. „Vorwärts" schodeen eewadrakstā isteiz gandarijumu par to, ka sozialdemokratu partijas zentralkomiteja gandrihs weenprahtigi nolehmuse usnemtees jaunas waldibas sastahdischanas iniziatiwi. Sozialdemokrati esot apnehmuschees panahkt darba tautas labā wisu, kas ween tāg dejos apstahklos eespehjams. Laikraksts isteiz domas, ka warbuht wairs neesot tahlu ta deena, kad ari komunisti peekritis praktiskai politikai, lai neblametos ar tukschām runam sawu wehletaju preekschā.

Usbrukums Italijas wehstneezibas namam.

LTA. Berlinē, 7. junijā. Berlinē otrdeenas wakarā 6 lihds 7 nepasihstamas personas, kas peebrauza pee Italijas wehstneezibas, issita ar akmenu sweedeeneem 5 suhtneezibas nama logus. Tuhlin pehz inzidenta polizija pastiprinaja Italijas wehstneezibas un konsulata apsardsibu. Komunistiskā „Rote Fahne" wed notikumu sakarā ar italu komunistu wadonu noteesaschanu. Wehstneezibas preekschā atrastas proklamazijas, kas usaizina us protestdemonstraziju. Schi inzidenta ozuleezineeki paskaidro, ka akmensweedeji bijuschi deenwidneeku isskata.

Sweedru ekspedizija

palihdsibas sneegschanai polargaiskuģim „Italia" sanehmuse rihkojumu dotees zelā us seemelpola uhdeneem. Ekspedizijai ir 3 lidmaschinas un to wada kapteinis Tornbergs. Lidmaschinas no Geteborgas ar kugi nogahdās lihds Narwikai (Norwegijā), no tureenes tās tad dosees us Spizbergenu.

Gaiskugis gatows, bet nesin, kur to likt.

LTA. Berlinē, 7. jun. Laikraksti sino, ka apmehram pehz 1 mehnescha warēschot startet pirmam ismehginaschanas lidojumam jaunais wahzu gaiskugis „Grafs Zepelins", pirmais kursch pehz pasaules kara buhs atkal Wahzijas rihzibā. Par gaiskuga isleetoschanu gan wehl nekas naw lemts. Dr. Ekenera sarunas ar Argentinu un Saweenotām Walstim par transatlantisku gaisa satiksmi neesot dewuschas nekahdus resultatus. Turklaht zepelinu sabeedriba nonahkuse finansielās gruhtibās, jo Ekenera organisetā seedojumu wahkschana dewusi tikai 2,6 miljon. marku un sabeedribai radees 1½ miljon. leels istruhkums.

Polijā grosīs satwersmi par katru zenu.

LTA. Warschawā, 6. junijā. Seima otrdeenas sehdē waldibas bloka pahrstahwis Sobalewskis paskaidroja, ka waldibas bloks zentischotees panahkt satwersmes grosischanu par katru zenu, ja ne ar seima peekrischanu, tad pret ta gribu. Sobalewska runu waldibas bloka deputati usnehma skaleem aplauseem.

Warschawas politiskās aprindās Sobalewska uzstahschanās radijusi leelu sawilnojumu.

Stahwoklis Mandschurijā kluhst nopeetns.

LTA. Tokijā, 7. junijā. Japanu laikrakstu slejas pilnas ustrauzoschu sinu par pretjapanu kustibu Mandschurijā un Mukdenas intrigam. Tokijas ahrleetu ministrs gan apsihmē schis sinas par nebibinotām, bet leekas, ka japanu waldiba pateesi uskata stahwokli par daudz nopeetnaku, nekā to grib atsihst. Sewischki nopeetnas baschas rada stahwoklis Tienfinā.

Kā wahrdsina apsuhdsetos ekonomiskās saswehrestibas prahwā.

LTA. Berlinē, 6. jun. Wolfa agentura sino no Maskawas, ka neskatotees us wahzu pahrstahwibas energiskeem eebildumeem, padomju eestahdem atteezibā us apzeetinateem wahzu pilsoneem, lihdsschim wehl weenmehr naw mihkstinats zeetuma reglaments, kursch eerobescho nakts meeru lihds 5 stundam. Ekonomiskās saswehrestibas prahwa, kas ar ihsu pusdeenas pahrtraukumu turpina no agra rihta lihds pat plkst. 11 wakarā, apsuhdsetos ahrkahrtigi nogurdina. Tahlak esot jazel eebildums ari pret to, ka apsuhdseteem weenmehr wehl naw isneegti apsuhdsibas raksts wahzu tulkojumā.

Sehrkozinu monopols isdewigs sweedreem, bet ne Latwijai.

Sem schahda wirsraksta „J. S." raksta: Par notikuschām sarunam starp finansu ministriju un sweedru sehrkozinsindikatu sino, ka tajās gaidità pretimnahkschana no sweedru puses naw parahdita. Konzesijas ilgumu — 35 gadus sindikats nekamēsina. Peekahpschanās, lai gan eespehjama, naw notikuse ari eksportkwotas pazelschanā un komisijas sastahwa grosischanā zenu regulēschanai un pasuhtijumu sadalischanai pa atsewischkām fabrikam. Tapat sweedri nepeekriht deschu „sihkumu" ismeschanai no liguma, kuri pehz pawirscha uskata leekas newainigi, bet kureem wehlak war buht milsiga nosihme. Weens no schahdeem sihkumeem ir tresta prasiba Latwijai, nepeelaist leetoschanā wisā konzesijas laikā — 35 gados zita weida aisdedsinaschanas lihdseklus, kā tikai sehrkozinus. Atleegschanai domati tik augsti nodokli, kas sehrkozinatweetojumus padara par neleetojameem, t. i. par luksus leetu. Tā tad Latwijas pilsoneem warbuhtejee techniskee isgudrojumi, kas nahk. 35 gados gaidami, buhs nepeeeetami. Mehs buhsim speesti leetot sindikata sehrkozinus, bet ja pehdejeem zenas sazels, tad paliksim schkiltawas. Tahlakais „sihkums" ir sehrkozinsindikata Latwijai peedahwatais „isdewigais" ahrejais aisnehmums. Schogad to teescham war apsihmet par isdewigu, jo prozents — 6 gadā — naw augsts. Bet kā buhs wehlakos gados? Mehs atzeramees, ka pirms kara walstu aisnehmumi tika realiseti par apm. 4 proz., Rigas aisnehmumus par 4½ proz. Naw schaubu, ka turpmakos 5 — 10 gados krediti kluhs lehtaki un aisnehmumprozents droschi ween atkritīs. Te nu isnahk, ka saistidamees us 35 gadeem ar sweedru sindikatu, mehs pehdejam prozentu starpibā ween samaksasim miljonus. Wisgruhtakais tas, ka lihgums Latwijai nedod teesibu aisnehmumu ispirkt tad, kad walsts to wehlas. Tahds „pants" „aismirsees". Wispahrigi projektetais lihgums gan uskatams par loti isdewigu sweedreem, bet ne Latwijai.

Sankzijas pret Leetuwu.

Ko saka Schenewa par Leetuwas istureschanos.

LTA. Parisē, 6. junijā. Parises laikraksti schowakar sneedz plaschus sinojumus par Tautu Saweenibas padomes preekschpusdeenas apspreedi Polijas-Leetuwas konflikta leetā. Laikraksti sewischki iszel Polijas ahrleetu ministra protestu pret Leetuwas rihzibu, usnemot sawā satwersmes grosijumā deklaraziju par Wilnu kā Leetuwas galwas pilsētu. Esot pehdejais laiks Tautu Saweenibai energiski uzstahtees par Polijas-Leetuwas konflikta nokahrtoschanu. Pehz laikrakstu sinam, leelwalstu delegatu aprindās arween wairak nem wirsroku uskats, ka pret Leetuwu nahksees peeleetot sankzijas, lai glahbtu Tautu Saweenibas prestischu un autoritati. Wiss tagad atkarāšotees no Tschemberlena istureschanās.

Baltijas walstu statistiku konferenze.

LTA. Tallinā, 6. junijā. Wakar Tallinā sahkās Latwijas, Igaunijas un Leetuwas statistikā konferenze. To atklahja Leetuwas ahrleetu ministrs Rebane ar apsweikschanas runu, kurā tas aisrahdija us nepeezeeschamibu sakarā starp min. 3 walstim statistiko darbibu. Konferenzes deenas kahrtibā ir jautajumi par lauksaimneezibu skaitischanu 1929. — 1930. g. g., aptauja par ruhpneezibu un tirdsneezibu kā ari abrijās tirdsneezibas nomenklaturas saskanoschana. Konferenze ismehleja 3 komisijas atsewischko jautajumu apspreeschanai. Konferenzē, starp zitu, tiks peenemts pamatprinzips wispahrejai tautu skaitischanai Latwijā, Igaunijā un Leetuwā. Konferenzes darbiba turpinasees lihds sestdeenai.

Tautu Saweeniba ustrauzas par sarunu neweiksmem.

Tomehr isnemot runas un resoluzijas, neko darit newar.

Tautu Saweenibas padome apspreeda Polijas-Leetuwas konflikta stahwokli. Padomes sehdē referents Wan Blotlands iszteiza noschehloschanu par to, ka polu-leetuwju sarunas kopsch T. S. padomes dezembra lehmumeem weel neesot dewuschas nekahdu praktisku resultatu. Tahlak winsch aisrahdija, ka abām pusem nekahdā sinā neesot teesibas speest tahdus solus, kas war kawet sarunu sekmes. Izzerot, ka turpmak sarunam buhs wairak panahkumu.

Leetuwas ministru prezidents Woldemaras zehla eerunas pret to, ka Holandes ahrleetu ministra referats modinot eespaidu, itkā Leetuwas waldiba lihdsschim sarunās bijusi pasiwa un itkā polu waldiba israhdot leelaku aktiwitati. Schahds eespaids esot gluschi maldigs. Tahlak Woldemaras sinoja, ka Leetuwā esot apzeetinati tahdu bandu dalibneeki, kas noorganisetas Wilnas apgabalā, ar noluhku gahst Kaunā pastahwoscho Leetuwas waldibu. Tautu Saweenibas pahrstahwji warot katrā laikā dotees us Kaunu, lai par to pahrleezinatos. Polijas ahrleetu ministrs Salefkis atbildeja, ka schis apgalwojums esot pilnigi bes pamata. Tschemberlens uzstahjās par to, lai polu-leetuwju sarunu gaita katrā sinā tiktu paahtrinata, jo konflikta eeilgschana warot nopeetni apdraudet meeru. Winsch usaizinaja sewischki Leetuwas waldibu israhdit leelaku gatawibu saprastees. Tschemberlens lika preekschā nolemt, ka T. S. padomei schinī sesijā japeenem atteezibā us Polijas-Leetuwas konfliktu jauna resoluzija. Woldemaras protesteja pret to, ka sinojums par sarunu stahwokli wispahr usnemts padomes deenas kahrtibā. Franzijas delegats Pols Bonkurs pabalstija Tschemberlena weedokli un jautaja referentam, wai winsch neatsihstot par wajadsigu noteikt sinamu laika sprihdi, kad padomei buhs jakonstatē turpmako sarunu resultati un ewentuell jalemj par jauneem soleem. Ari Wahzijas delegats fon Schuberts ar noschehloschanu konstateja, ka sarunas lihdsschim wehl naw dewuschas apmeerinoschu resultatu, bet aisrahdija, ka teeschām japahrwarot loti leelas gruhtibas. Winsch tomehr neskatotees us stahwokli tik pesimistiski, kā eepreekschejee runataji, un zerot, ka paredsamā laikā isdosees weikt praktisku darbu. Wahzija kā Polijas un Leetuwas kaiminsch esot sewischki eeinteresēta meera nodroschinaschanā schinī Eiropas dalā. Tahlakās debatēs Polijas ahrleetu ministrs Salefkis aisstahwejās pret Woldemara pahrmetumu, itkā Polija sabotejot sarunu sekmes. Padomes preekschsehdetajs Betankurs eesneedsa resoluzijas projektu, kurā padome deklarē, ka sagaidot, ka lihds wina nahkoschai sesijai (septembri) sarunas starp Poliju un Leetuwu buhs dewuschas konkretus panahkumus. Us Woldemara preekschlikumu lehmums par scho resoluziju tika atlikts us pehzpusdeenas sehdi.

Pehzpusdeenā padome apspreedās aiz slehgtām durwim. Ta noraidija padomes preekschsehdeta eerosinato resoluziju un ari kahdu zitu, kuru bij eeneedsis Woldemaras, pehz kam wahrdiskā nobalsoschanā peenehma Tschemberlena preekschā liktu resoluziju, kas aprobeschojas ar pasinojumu, ka padome nolemj usnemt Polijas-Leetuwas atteezibu problemu sawas nahkoschās sesijas deenas kahrtibā un usdod referentam sneegt septembra sesijā jaunu sinojumu par polu-leetuwju sarunu stahwokli.

Ari tur wajadsiga „eepasihschanās."

LTA. Tallinā, 6. junijā. Tautu Saweenibas weizinaschanas beedribu saweenibas generalsekretars beedrs Bodnans sestdeen eeradisees no Briseles Tallinā, lai eepasihtos ar Tautu Saweenibas weizinaschanas beedribas darbibu Igaunijā.

Wini trumpo.

Katra Saeimas sehde nes jaunus pahrsteigumus. Wisas sihkās un leelās partijas Saeimā pahrdsihwo preekschwehleschanu drudsi. Tadehl tās partijas, kurām ir masak schanses us wehletaju labwehlibu, kuras dreb par saweem mandateem, ir noslehgušchās zeeschā blokā, pret kuru sabruhk pat wissmagakee apwainojumi, pret kureem paschreis israhdās naw nemas eespehjams zihnitees. Schis partijas, kuras tagad apsihmogotas par koalizijas partijam, grib pahrwilkt zwaigu krahju sawām apputejuschām, galigi sabojatām mebelem, sawai lihdz neeespehjamibai sabojatai reputazijai. Mehs isam tog. koalizijai jau pahrmetuschi walsts intereschu neeewehroschanu, andeleschanos us walsts kases rehkina, bet tagad jakonstatē, ka schi andele peenem apmehrus, kuri leek domat, ka neteek spehle va bank. Agrak atsewischki silti posteni, weenā otrā weetā zelu pawehrschana us walsts kases, tagad walsts intereschu nodoschana wairumā.

Semneeku saweeniba, kurai par katru zenu wajag dabuht isdewigu wehleschanu agitazijas materialu, schinī sinā eet wistahlak. Kad soz. dem. peeprasija eenahkuma nodokla atzelschanu lauku nemantigeem, tad ismeda wisadas anketas, sazauza daschadas apspreedes, kuru usdewums bija peerahdit, ka bes schi nodokla nebuhs eespehjams sastahdit lauku paschwaldibu budschetus, un, saprotams, netruhka semneeku saweenibai pakalpigi gari, kuri sneedsa wajadsigo „informaziju" no weetam, kuri dewa semneeku saweenibas lidereem wajadsigos peemehrotos materialus. Un, saprotams, dibinotees us tik „pahrleezinoscheem" fakteem Saeimas wairakums soz. dem. preekschlikumu noraidijis ne weenreis ween. Ari tagad, kaut gan peenemta pahrejas formula par „galwas" naudu atzelschanu mas zeribas, ka noteiktais pilsonu wairakums Saeimā scho pahrejas formulu eewehros un ka tai ari buhs positiwi panahkumi.

Bet pawisam zitadi stahw leetas, ja Saeimai jausdahwā turpu pee 30 milj. rbl. bagatajeem lauksaimneekeem, atswabinot tos no progresiwā eenahkuma nodokla. Tad semneeku saweenibai ir weens peerahdijums, weena motiwazija — lauku papam eet gruhti, klaudz uhtrupneeku ahmuri un tadehl tee no schi nodokla atswabinami. Bet wai lauku strahdneekam eet weeglak, wai tam klahjas labak? Tagad semneeku saweenibai newajag nekahdas statistikas, nekahdu skaitlu, te wajadsigs „peewilischanas" magnets nahkoschās wehleschanās, wara paschreis ir winu rokās un ar to peeteek. Steidsamibas kahrtā teek peenemts likums, kursch atbrihwo no nodokla par 30 miljoneem turigos lauku eedsihwotajus. Warbuht teeschām, progresiwā eenahkuma nodokla aprehkinaschana, peedsihschana un t. t., us laukeem ir apgruhtinoscha, bet tad taischu pilnigi weetā bija peenemt sozialdemokratu preekschlikumu paaugstinat semes nodokli tām saimneezibam, kuras leelakas par 27 ha, jo wispirms, schis saimneezibas samehrā maksaja masak, nekā jaunsaimneezibas un, otrkahrt, wajadsigi taischu rast lihdseklus, lai segtu paschwaldibu budschetos zaur progr. nodokla atzelschanu raduschos robu. Bet kas to dewa! Tad taischu buhs nodarita atkal „netaisniba" leelajeem saimneekeem, kuru balsis semneeku saweenibai draud atnemt daschadas pilsonu apweenibas un kā winas wehl sauzas, jaundibinatas partijas. Soz. dem. preekschlikumus noraida, un par noraidischanu balso ne tikai semneeku saweeniba, kura schinī jautajumā wiswairak eeinteresēta, bet lihds ar to ari demokratiskais zentrs, daschadi Latgales „semneeki", jaunsaimneeks Blodneeks, Eglits un z. Un to tikai daschadi wiltus „jaunsaimneeki un sihkgruntneeki" peerahdija, ka wini ir pilnigi atkaribā no semneeku saweenibas. Un tadehl gan nebuht tik patihkamā atkaribā, ja sin, ka par to gan kaut kas atleek. Wai walodas nodoms iswidet linu monopolu naw domats, kā kompensazija par Dubina un komp. kahrtigo uszstibas israhdischanu koalizijai? Leekas, nemas daudz par to naw jadomā, lai saprastu, ka schis nodoms nesīs launumu tikai paschreem linu raschotajeem, bet monopola atzelschana dos daschu labu „grasi" teem, kuri pirmee sagrahbs scho „likwideto" monopolu sawās rokās. Wai leelā steiga ap lihgumu par sehrkozinu monopola isandeleschanu naw wairak kā aisdomiga? Nebuhs

Latwijas schurnalisti Tschekoslowakijā.

Pragā.

20. maijā agrā rihtā eerodamees Pragas Wilsona stazijā, kur muhs sagaida muhsu generalkonsuls Krafts, Pragas pilsehtas, ahrleetu ministrijas, schurnalistu sindikata, tschehku — latwju beedribas preekschstahwji. No teem wiswairak wehribas us sewi greesch reti simpatiskais tschehku — latwju beedribas preekschsehdetajs prof. Subaitis, kursch, pahrwaldidams wairak, nekā 20 walodas, jau ilgi pirms Latwijas tapschanas interesejās par latwju kulturu. — Pehz ihsām apsweikschanas runam, us kurām atbildeja muhsu delegazijas waditajs, Latwju Rakstn. un Schurn. arodbeedribas preekschsehdetajs R. Egle, dodamees us Wilsona weesnizu, nomasgajamees un pehz brokastim autokaros sehkam apskatit Tschekoslowakijas galwas pilsehtu „Selta Pragu". — Lihds ar to, sahkās muhsu „stundu saraksts", kursch lihds pat pehdejai minutei teek eeturets ar wis leelako stingribu, ta kā jau pehz dascham deenam weens otris no delegazijas dalibneekeem „saslimst" un deschas stundas no sastahditās programas islaisch, waj nu lai atpuhstos, waj ari, lai usrakstitu pahri rindas postinam, waj laikraksteem. — Pawisam leelos noguruma brihschos leelaku energiju peedod no weena, otra kolegi palaistas asprahtibas, kurās beeschi ween newainigā kabrīā teek „apzelts" kahds no delegazijas dalibneekeem. Sewischku jautribu wiseem sagahdā d. Kr. Eltofs zitejumi no abezes, pehz kuras winsch mahzijees „grahmatu".

Un tee ir teescham „klassiki", kā par peemehru: „Pa zelu steidsas reisneezinsch, us basnizu eet nabadsinsch; waj ari: „Ar schkehrem strahdā skroderis. kahds plehsigs swehrs ir tigeris..." Schahdi gudribas graudi agrak bijuschi lasami sem atteezigeem nobildejumeem. Tiuki jau nu sinan, kaut ari leelakās sakaribas gruhti atrast kaut waj starp to paschu skroderi un tigeri...

Brauzot pa Pragu muhs pawada kahds „stahstitajs", kuru nu gan ar pilnu teesibu war atsihmet par wisu „gidu" paraugu: ar kahdu sajuhsmu, ar kahdu aisrautibu winsch mums tehlo Pragas liktenus un ar scheem likteneem saistitos waronus! Zik daudz humora un dsilas isoratnes islutam wina paskaidrojumos, kahdus tas sneedsa kaut waj ta pascha Wallenschteina pilī, kura pate par sewi jau ir ihsts muzejs.

Daudz, loti daudz wehrtigu mahkslas un kulturas bagatibu wehl tagad glabā Praga, neskatotees us to, ka wina tikusi wairakkahrtigi islaupita, gan no sweedreem, gan no wehlakeem winas waldneekeem. — Bet lai nu paleek senatne. Par tagadejo Pragu jasaka, ka wina aug ne pa deenam, bet pa stundam: kur tik ween skatees, teek zeltas jaunas ehkas, preekschpilsehtās, kā no semes aug namu rindas.

P. Melnais.

(Turpmak wehl).

Sozialistiskās strahdneeku internazionales biroja

sehde notika 4. junijā Brisselē, Hendersona wadibā. Peedalijās no Kreewijas soz.-dem. b. Abramowitschs, no Italijas b. Modigliani, no Belgijas b. Wanderwelde, internazionales sekretars b. Fr. Adlers u. z. Birojs galwenām kahrtām nodarbojās ar augusta mehn. Brisselē sanahkoschi soz. internazionales kongresa preekschdarbu weikschanu. Nolehma papildinat kongresa deenas kahrtibu ar sekoschu punktu: „Pasaules politiskais stahwoklis un internazionalā strahdneeku schkira", par kuru referēs Hendersons un Wanderwelde.

Bez tam birojs plaschās debatēs apkritisa to kritiku, kura parahdijusees atklahtibā par Starptautiskā darba biroja direktora Alberta Tomā brauzeenu us Romu. Schajā leetā peenehma Wan Roosbroka un Hendersona rezoluziju, kurā birojs ar noschehloschanu konstatē, ka Tomā ar to, ka winsch sawā zelojumā pa Italiju eerodees faschistisko arodorganisaziju kongresā un tani runajis, dewis eemeslu tendenzioseem ispaudumeem, ko winam jau eepreeksch wajadseja paredset. Schahda peedalischanās radijusi dsilu un dibinatu sarubgtinajumu ne tikai faschistu diktaturas upuros — Italu sozialistos, bet ari starptautiskā proletariatā. Birojam ir eeskats, ka pret Tomā no soz. internazionales sekretara b. Fr. Adlera preskē isteiktais protests ir pilnigi dibinats.

---

mums ilgi jogaida, ka dabuhsim dsirdet ari schis leelās aisfulises, kuras ir droschi ween tik pat neilhras, kā waldibas projektetā dselszela buhwes isdoschana privatai sabeedribai ar walsts garantijam, kurā walsts buhtu atkal ne weenu ween miljonu ischkeedusi Arw. Berga un komp. wehleschanu sondeem.

Jo deena, jo pahrsteigums. Un, schkeet, pilnigi pareisi d. Bastjahnis Saeimā, motiwejot jauno interpelaziju waldibai par saubejumeem, kuri zelsees no „Transitam" pahrpahrdoteem lineem, isteizas, ka paschreis saimneezistā sinā mehs pahrdsihwojam tahdu paschu laikmetu, kā Alberinga waldibas laikā. Tikai starpiba ir tani sinā, ka toreis pret Alberinga waldibu sazehlās ari dala pilsonu, kuri juta Latwijai draudoschās breesmas, bet tagad schee pilsoni, it sewischki tas sihmejas us demzentru, scho greiso politiku sedz ar saweem plihwureem.

Koalizija trumpo, bet winnests laikam, gan tai ees sezen, jo schi spehle ar neihsām kartem ir pahrak atklahta. **B.**

Eekschseme.

Laija panamas, bet ministru prezidents tikai strihpo.

Walsts kontrole, pahrbaudot kara ministrijas gaitas konserwu peegahdes leetu, sawā laikā konstateja nepareisibas, kadehl taisija kara ministrijai usrehkinu par 15,423 ls. Tagat sawā laikā walsts kontrolei nahzees konstatet, ka nepareisibas kara resorā notikuschas ari pee sirgu eepirkschanas Danijā un Sweedrijā. Schai leetā walsts kontrole taisijusi usrehkinu par 7,720 ls. Ministru kabinets isklausijis scho leetu zauri un nolehmis usrehkinu peedsihschanu no kara ministrijas nepeelaist.

„Selta Lats" grib wehl „schiwereetees".

Wislatwijas lauksaimneeku krahj-aisdewu sabeedribas „Selta Lats" walde pasino, ka 3 junijā pilnā beedru sapulzē atsihts par nepeezeeschamu turpinat sabeedribas darbibu, kahdam noluhkam tiks sperti wisi nepeezeeschamee soli, mehginot panahkt teesā eewaditās lietas par sabas slehgschanu labwehlīgu islemschanu. Lai raditu lihdsekļus un nodroschinajumu sabas darbibas turpinaschanai un noguldijumu ismaksai, pilnā sapulzē nolemts no wiseem beedreem peeprasit 5 kahrtejas atbildibas par katru paju eemaksaschanu naudā, nodroschinaschanu ar obligazijam waj droscheem wekseleem. Nahkoschā ahrkahrteja pilna beedru sapulze tiks sasaukta ne wehlaki par 1. juliju, lihds kuram laikam, domajams, noteiksies sabas tahlakā darbiba un apstahkli.

Muitas reorganisazija.

Helmana sinansu ministrs R. Leepinsch usaizinajis no Stutgartes kahdu leetpratēju muitas leetās — Herningu. Tas eeradisees Rigā schinis deenās un wina usdewums buhschot — dot norahdijumus, kā weenkahrschojama muitas eestahschu darbiba, pergreeschot galweno wehribu darbwedibai un grahmatwedibai. Rigas muitas pahrorganiseschanas darbs ilgschot 2—3 mehneschus un par to Herningam apsolta 350,000 rub. leela atlihdsiba, kas istaisa mehnesi ap 120 000 rub.

Us linu sehjumeem spradschi

parahdijuschees weetam Latgalē, sakarā ar nelabwehligajeem laika apstahkleem. Israhdijās, ka schee insekti naw parastee kahpostu spradschi, bet gan kahdas zitas sugas, kas us dahrsajeem nepahrnahk un tos tā tad ari neapdraud.

Balitjas pilsehtu konference Zehsis.

16. junijā Zehsis sanahks Baltijas walstu pilsehtu saweenibu starpkomitejas sehde. Eeradisees Tallinas un Kaunas pilsehtu galwas. Latwijas delegazijas preekschgalā insch. J. Jegers.

Wahjprahtigs paschnahweeks.

Dikku pag. Winteru mahjās dsihw. 44 g. w. Peters Purinsch, kursch jau wairakas deenas israhdijis wahjprahtibas pasihmes, doschas deenas atwakal pehz schnas lehkmes brihdi ar nasi ustruzis mahjineekeem un draudejis tos nodurt. Tikai ar leelām puhlem isdewees wahjprahtigo sawaldit. Isfauktais ahrsts slimo nosihmejis us slimnizu, bet lihds aiswedschanai Purinsch eeweetots pagasta waldes aresta telpās. Sche P. eedsehris kahdu schkidrumu un leelās mokās nomiris, paskaidrodams, ka eedsehris nahwes sahles. Pee nelaimigā atrasta wehstule, kurā tas paskaidro, ka dodas paschnahwibā. Leeta wisai mihklaina.

Aispute. Kā notiks 10 junijā sch. g. Aispute? Schinī deenā SSS Aisputes nodala rihko SSS gada swehtkus ar sekoschu programu:

Plkst. 1 deenā us sporta laukuma sem Wez Laschas SSS futbola spehle starp Leepajas un Aisputes komandam.

Eeeja Ls 0,30, beedreem Ls 0,10.

Plkst. 4 pehz pusdeenas SSS telpās Jelgawas eelā 6 referats: SSS isweidoschanās, winas tagadejā nosihme un nahkotnes usdewumi, 2) sargu swinigais solijums, 3) deklamazijas, 4) sporta preekschnesumi un 5) noslehgums.

Programas starpbrihschos spehlēs musika. Eeeja pret labprahtigeem seedojumeem.

Plkst. 7 wakarā sakumu swehtki ar deju Misinkalnā pee labas ragu musikas. Jees us sakumeem plkst. 7 wakarā no SSS telpam Jelgawas eelā 6.

Eeeja Ls 0,50, SSS beedreem, usrahdot beedru karti, eeeja brihwa.

Par labu buhti sport sti gahdās paschi. Wisi 10. junijā us SSS gada swehtkeem.

Preekule. SSS Preekules nodala sarihko swehtdeen, 10. jun. plaschus sporta swehtkus, kuros peedalisees wisas SSS Leepajas nowada nodalas. Programa plascha un interesanta ar daschadeem sporta preekschnesumeem un sazihkstem. Bez tam uzstahsees SSS Leepajas nod. agittrupa „Silā Bluhje", kura ar sawu wispusigo un interesanto programu eeguwusi leelu peekrischanu. Gahjeens ar musiku us Walta birsi sehksees plkst. 2 p. p. no 2. pal. pamatskolas. Beigas plkst. 3 no rihta. **X.**

Tautas sapulze.

Zihrawā, 10. junijā, kooperatiwā par waldibas darbibu un strahdneezibas usdewumeem runās dep. **P. Lejinsch.**

Ahrsemes

Poli isdara kratischanas starp leetuweescheem.

LTA. Kaunā, 6 jun. Pehz „Eltas" sinām, Wilnas apgabalā polu eestahdes isdarijuschas plaschus arestus leetuwju tautibas eedsihwotaju starpā. Pawisam apzeetinatas 12 personas, no kurām 6 gan wehlak atswabinatas, bet pahrejās pahrwestas us Swenzjanu zeetumu. Polu eestahdes wisus apzeetinatos apwaino pretlikumigā darbibā Leetuwas labā. Saņemtas sinas, ka apzeetinatee pee nopratinaschanas spihdsinati.

Somu un ungaru kulturas kongress.

LTA. Tallinā, 6. junijā. Igaunu un somu delegati somu ungaru kulturas kongresā Budapeschtā schodeen pehzpusdeenā isbrauza no Tallinas us Budapeschtu. No Igaunijas mineta kongresā peedalas ap 350 delegatu, bet no Somijas ap 500. Somu delegati schodeen 3 twaikonos eeradas no Helsingforsas Tallinā. No scheijeenes tee kopā ar saweem igaunu beedreem ap plkst. 6 pehzpusdeenā ekstrawilzeenā isbrauza us Rigu, lai no tureenes dotos tahlak zaur Daugawpili us Warschawu.

Kaunas tirdsneezibas — ruhpneezibas kamera

apspreeda jautajumu par to, kā tahlak attihstisees Leetuwas tirdsneezisķee sakari ar Poliju pehz tam, kad Leetuwā nahks spehkā maksimalās muitas likmes. Pehz preekschsehdetaja Dobkewitscha domam, ar maksimalo likmju peemehroschanu polu prezem eewehrojami samasinasees polu eewedumi Leetuwā. Schis jautajums nahks wehl apspreeschanā weenā no kameras nahkamām sehdem.

Melnā juhrā leela wehtra.

LTA. Maskawā, 6. junijā. Pehz sinam no Odesas, Melnā juhrā un Krimas peekrastē plosas ahrkahrtigi stipra wehtra, kas weetam peenehmusi orkana raksturu. Wisas Melnās juhras ostas kugoschanai slehgtas. Wehtra pahrsteigusi juhrā wairakus kreewu kugus. Dala no teem padomju karakugeem ar leelām gruhtibam isdewās eewest ostās. Par wairakeem kugeem un swejlaiwam truhkst sinu. Wairakas kreewu radio stazijas ustwehruschas breesmu signalus.

Bumba.

49. **Franka Harrisa romans.**

Pehz desmit deenam es sanehmu wehstuli no Idas, kura bija rakstita ap to laiku, kad Persons pats bija eeradees polizijā un kad pehdejā bija atklahjusi manu wahrdu. Schinī wehstulē wina mani luhdsa Londonu neatstaht. Jackam esot drusku labak, pehz ahrsta eeskateem winsch iswefeloschotees pilnigi, bet atteezibā us mani winsch zerot, ka es apmetischotees sawā dsimtenē. Ida peebilda wehl, ka wina beeschi redsot manu maso draudseni, kura suhtot man tuhkstots mihlu sweizeenu.

Us scho wehstuli es nemas neatbildeju, ko lai zitu es buhtu Elsi rakstijis, kā weenigi, lai wina mani aismirst. Man nepatika tas, ka Lings ussweeda man schahdu rihzibas weidu, es jutu, ka man jabrauz us Tschikagu un janodod pilniga leeziba. Bet mani saistija mans solijums un sajuhta, ka Lings tatschu laikam, labak sin, kas man darams. Bez tam mana atsihschanās nebuhtu warejusi Lingu atswabinat, pat tani gadijumā ne, ja es wisu wainu buhtu nehmees weenigi us sewi, jo pehz pehdejām sinam, polizija Linga dsihwokli atradusi spridsinamas weelas tā pat ari kimijas grahmatas, kurā useeta kahda formula par ahrkahrtigi spehzigu spridsinamu weelu.

11. nodala.

Pamasam man sahka usmahktees bailes par apsuhdseto likteni, un proti, aiz sekoscheem motiweem: Polizija apgalwoja, ka esot atradusi Linga dsihwokli bumbas. Es pasinu Lingu pahrak labi, lai sapraftu, ka tas newareja buht, bez tam ari wisas situazijas apraksts dewa man eemeslu tam neticet. Azimredsot, polizija bija schis bumbas pati tur nogahdajusi, tā tad laidusi darbā wisus lihdsekļus, lai par katru zenu dabuht peerahdijumus pret apsuhdseteem.

Nahkoschās awisēs jau sekoja sinojumi, ka bumbas atrastas ari Persona dsihwokli. Spihsa mahjās dutscheem schautenu un wehlak pat ari Engelsa dsihwokli kaut kā bija gadijuschās bumbas. Bija skaidrs, ka te darischanas ar wisreebigako provokaziju. Wiss tas, protams, dewa eemeslu par jaunu kurinat naidu pret apsuhdseteem.

Prahwa bija reebiga komedija, no sahkuma lihds galam pateesibas un taisnibas nizinaschana. Prese bija paruhpejusees par tautas atteezigu noskanojumu, prahwas sahkumā wehl weenmehr zeetumos sehdeja leels daudsums newainigi apzeetinato, lai weeglak buhtu terorisēt aisstahwju issauktos leezineekus. Wisi lihdsekli bija swehti, lai panahktu weenu — taisnibas wahrdā noslepkawot daschus strahdneezibas aktiwakos zihnitajus. Swehrinatee tika aizinati ar sinamu ilasi. teesnesis Gerij bija jau eepreeksch noskanots pret apsuhdseteem. Tahdos apstahklos, kur teesas sahle bija pilna launi noskanotu zilweku, awises pilnas wisplamako baumu, kuras wisas wehrstas pret apsuhdseteem, ar islasi sastahdita teesa, — teesnesis, kursch pats min kahjam likumibu, lai eewaidotu teesu pret apsuhdseteem, zeribas us peeklahjigu un taisnigu spreedumu nebija nekahdas. Schi taisnibas jokoschanās, kuru sauza par prahwu, wilkās diwus mehneschus. Wehrojot polizistu pretrunigās leezibas, aisstahwja Bleka apbrihnojamo darbu, brihscheem likās, ka tomehr teesa newarēs noteesat pilnigi newainigus zilwekus.

Aisstahwis Bleks galigi sagrahwa prokurora apsuhdsibu. Naw ne masakā peerahdijuma, ka kahds no apsuhdseteem buhtu kaut kahdā sakarā ar bumbas sprahdseenu. Tadehl jau ari prokurors pahrgahjis no apwainoschanas slepkawibā us apsuhdsibu par peederibu pee anarkistu partijas.

„Wisa apsuhdsiba isteet tagad weenigi us to, ka apsuhdsetee esot wahrdos mudinajuschi us slepkawibu", runaja Bleks. Bet atteezigi jau eepreeksch noskanoti teesneschi newareja schos wahrdus usnemt, wineem nekahdus argumentus newajadseja. Wini meerigi apgalwoja pret wiseem astoneem apsuhdseteem, ka tee ir wainigi.

Raksturigi atsihmet, ka starp apsuhdseteem nejauschi bija nosehdinats kahds Neebe, kursch nekad nebija runajis un notikuma deenā nemas nebija bijis sapulzē. Bet teesa ari pret winu negribeja peelaist iznehmumu un apsihmoja winu ar „wainigs".

Beidsot teesa uzstahdija jautajumu apsuhdseteem, waj teem wehl kas sakams, lai sewi attaisnotu.

Weens pehz otra zehlās apsuhdsetee un tureja leeliskas runas. Persons scho gadijumu ismantoja wisā pilnibā.

Winsch eesahka ar to, ka wehrsa teesas usmanibu us pantu, ka schi prahwa ir tikai weens no daudsajeem starpgadijumeem leelajās zihnās starp kapitalismu un strahdneezibu.

„Juhs warat tagad muhs, kurus juhs sauzat par anarkisteem noteesat. Kadehl juhs neg eesat wehribu us kapitalistiskās preses isteizeeneem, kuri bija sinami meorā isaizinajums muhsu atbildem? Kad daku strahdneeki usiah a zihnu par leelakām algam, tad kahds laikraksts aizinaja poliziju sweest us streikotajeem rokas granatas. Ziti runaja par waras lihdseklu peeleetoschanu, par streikotaju pahrmahzischanu, apschauschanu"...

„Waj scho rakstu autori ir saukti pee atbildibas par pamudinajumu us slepkawibu. Un tomehr, scheem fuhdijumeem sekoja slepkawibas. Daudsi strahdneeki krita par upuri polizijas lodem. Azimredsot, Amerikā ir diwas taisnibas: weena nabageem, otra bagateem ..."

Un spilgtos wilzeenos Persons tahlak apgaismoja strahdneeku stahwokli Tschikagā.

„Nedomajat teesneschu kungi, ka ar manu mirstigo atleeku pabahschanu sem semes wisa juhsu eedomotā netaisniba jau buhs likwideta. Nedomajat, ka schi prahwa jau ar to buhs ibeigta, ka juhs mani un manus beedrus uskahrsat! Es jums saku, buhs wehl zita prahwa un ziti teesneschi, kuri spreedis pateesu un taisnigu teesu!"

Lai gan Persons bija runajis diwas deenas, tomehr laikraksti aprobeschojās ar wina runas daschu teikumu eespeeschanu, bet ari no teem bija noprotams, ka runa aistahjusi milsigu eespaidu.

Ari Engela runa bija reti laba, winā sewischki ispaudeja zauri waksirdigs godigums. Winsch uzstahjās par taisnibu. Ruhpes un zeeschanas naw ilgaki panesamas, nahks laiks, kad strahdajoschee un badā mirstoschee no teem atkratisees.

Bet wehl leelaku eespaidu atstahja Linga kaut ari loti ihsā runa.

„Tā ir ironija, ja scho prahwu, kurā figurē partejiska teesa, aisspreedumu pilns teesnesis un wesela rinda nopirktu polizistu, sauz par nopeetnu leetas ismeklēschanu. Bet schi ironija kluhst sahpiga, ja mums wehl uzstahda jautajumus, kas mums sakams pehz tam, kad naw ne masako schaubu par to, ka muhs uskahrs."

Es biju nodomajis sewi aisstahwet, bet teesu gaita bija tik nepeezeeschama, mehrkis bija tik skaidrs, ka man scheil wisvahr wehl tehret wahrdus. Juhsu kapitalistiskee kungi brehz pehz muhsu asnim. Kadehl likt wineem gaidit?

Pahrejee apsuhdsetee sazija, ka wini warai netizot. Es gribetu jums pasazit, ka wineem te nekā naw ko meklet, te, lihdsas man us apsuhdsetā sola. Wini wisi ir newainigi. Protams, to es nesaku par sewi. Es tizu warai un waras lihdsekleem tāpat kā juhs. Tas ir mans apzeerinajums! Wara ir dsihwē augstakais teesnesis. Juhs apschahwat neapbrunotus strahdneekus, juhs esat slepkawojuschi winu behrnus un seewas. Kamehr juhs tā rihkosatees, mehs, anarkisti, leetosim pret jums spridsinamas weelas.

Nemehginat sewi apmeerinat ar domam, ka mehs welti esam dsihwojuschi un mirstuschi. Schi bumba ir tikai prowe, bet ne pehdejā . . .

Es beidsu . . . es nizinu juhs . . . es nizinu juhsu sabeedribu un winas metodes, juhsu teesas un likumus, wisu juhs us waru balstoschos autoritati. Uskarat mani par to!"

Wisdsilako eespaidu atstahja draudi, ka schi bumba naw pehdejā.

(Turpmak wehl).

Deenwidslawijas notikumu aiskulises.

Italijas — Deenwidslawijas intereschu pretischkibas.

Belgradē un zitās Deenwidslawijas pilsehtās pehdejās deenās notikuschas ekstrawagantas demonstrazijas, kuras wisas bija wehrstas pret Italiju. Arī Romā un daschās zitās Italijas pilsehtās notikuschas tahdas pat demonstrazijas pret Deenwidslawiju. Kā weenā, tā otrā walstī nazionali noskanotā jaunatne usbruka konsulateem, dedsinaja Musolini un Deenwidslawijas karaļa Aleksandra portrejas u. t. t. Ir Italijas, ir Deenwidslawijas diplomati peeprasa saudējumu atlihdsibu un atwainoschanos par ekszeseem, bet schowinistiskā prese brehz pehz ustainas isrehkinaschanas ar pretineeku.

Tahdi ir fakti. Tagad jajautā — kahds wiseem scheem notikumeem ir eemesls?

1928. gada junijā isbeidsās Italijas — Deenwidslawijas „draudsibas lihgums", kursch nebuht naw warejis nodibinat draudsigus sakarus abu walstu starpā. Un Deenwidslawijas waldiba, preeksch kuras schis lihgums ir wisai nelabwehligs, tomehr grib winu atjaunot, jo baidas, ka zitadi winai war klahtees wehl launaki. Bet Musolini pasino, ka winsch lihgumu atjaunos tikai tahdā gadijumā, ja Deenwidslawijas parlaments apstiprinās tos tirdsneezibas lihgumus, kurus wina noslehdsa ar Italiju wehl 1925. gadā tā sauktā Neptuno konferenzē. Schee lihgumi peeschkir italu burschuasijai wairakas priwilegijas Deenwidslawijas peerobeschu joslā, Dalmazijā, pee Adriatijas juhras. Deenwidslawijā pastahw likums, kursch waldibai dod teesibas atsawinat leelgruntneekeem semi un isdalit to semneekeem. Bet italu waldiba Neptuno konferenzē panahza to, ka schis likums nedrihkst tikt atteezinats uz italu muischneekeem. Un tā nebuht wehl naw weenigā priwilegija, kuru itakeem dod Neptuno lihgums. Schis lihgums dod italu bagatneeku un muischneeku rokās eerozi zihnā pret Dalmazijas darba semneezibu. Tamdehļ arī Deenwidslawijas parlaments negribeja apstiprinat scho lihgumu un prasa winu grosischanu. Kā uz to atbildeja Musolini? Winsch noslehdsa lihgumu ar Albaniju, kura atrodas Deenwidslawijas kaiminos. Albanija noskuwa pilnigā atkarībā no Italijas, kura sahka tur strategiski nostiprinatees, tahdā kahrtā apdraudot Deenwidslawiju. Musolini eewilzis sawos tihklos wisus Deenwidslawijas kaiminus: Rumaniju, Bulgariju, Ungariju, Greekiju un Turziju, un stingri peeprasa Neptuno lihguma apstiprinaschanu. Trihs gadus no weetas Deenwidslawija tam pretojās, bet tagad wina sanehma pehdejo treezeenu.

Deenwidslawija mekle ahrsemes aisnehmumu un zereja tahdu atrast Anglijā. Bet kad winas ministrs greesās pee Londonas bankeereem, tee winam pasinoja, ka aisnehmumu Deenwidslawija dabūs tikai tad, kad winas parlaments buhs apstiprinojis lihgumu ar Italiju. — Pats par sewi saprotams, ka aiz anglu bankeereem stahw anglu konserwatiwā waldiba, kura atbalsta Italijas faschistisko waldibu. Marinkowitschs atgreesās no Londonas ar tukschām rokam un sinoja, ka parlamentam buhs jaapstiprina lihgums. — Sakarā ar to wisā Deenwidslawijā sazehlās ihsta protesta wetra un demonstrazijas pret faschistisko Italiju, kuras noriteja stipri asinaini. Demonstrazijās peedalijās pat strahdneeki, kuri kopā ar studenteem zehla barikades.

Arī parlamentā norisinajās wehtrainas ainas. Opozizija peeprasija steidsigu ekstraino notikumu apspreeschanu, un tikai ar leelām puhlem preekschsehdetajam isdewās sehdi slehgt. Waldiba pasinoja, ka wina arī us preekschu stingri isklaidēs jebkuru demonstraziju, un war domat, ka waldibai arī isdosees ispildit Musolini un Londonas bankeeru prasibas.

Tomehr italu faschistu imperialisms, kursch kopā ar anglu bankeereem grib apspeest Deenwidslawijas semneekus, rada Balkanos tahdu atmosferu, kura pawisam weegli war nowest pee brunotas sadursmes. Un schi sadursme war issaukt jaunu pasaules ugunsgrehku.

Wahzu sozialdemokrati par leelo koaliziju.

Arī „Times" par leelo koaliziju.

„Times" apskata Wahzijas jaunās waldibas sastahdischanas problemu. Wislabakais atrisinajums buhschot leelā koalizija sahkot ar sozialdemokrateem un beidsot ar wahzu tautas partiju. Walstskanzlera amatu usnemschotees laikam kahds zentra waj sozialdemokratu liders. Galwenee kandidati leekotees buht sozialdemokratu partijas liders Hermanis Millers, lihdschinejais Prusijas sozialistiskais ministru prezidents Brauns, zentra kristigo arodbeedribu wadonis Stegerwalds un zentra partijas preekschsehdetajs Guerards. Ahrleetu ministra Strefemana un apsardsibas ministra gen. Grenera palikschana amatos leekotees buht puslihds nodroschinata. Jaunā waldiba katrā sinā wedischot meera un soziala reformu politiku, par kahdu noteikti isteikuschees Wahzijas wehletaji, kaut arī nahktos sinamā mehrā rehkinatees ar to tautas daļu, kas peekehruschees wezās Wahzijas tradizijam.

Millers sastahdīs waldibu?

Wahzu sozialdemokratu partijas padomes sehdē weens no partijas wadoneem, Hermans Millers, isteizees par leelās koalizijas nodibinaschanu, kam peekritis sehdes nospeedoschais wairakums. Paredsets pilnwarot Milleru ar waldibas sastahdischanu, kurā eeeet sozialdemokrati Sewerings kā apsardsibas ministrs un Hilferdings kā finansu ministrs. Bez tam sozialdemokrati pretendē wehl uz diwām weetam.

„Kahrtigi seperi".

LTA. Maskawā, 5. junijā. No Stawropoles (Kaukasā) sino, ka teesai nodoti 48 daschadu organisaziju darbineeki (no teem 25 ir komunistu partijas darbineeki), kas nodibinajuschi grupu, kura sarihkojusi eedserschanas, kahrschu spehles, waras darbus pee seeweetem, ekstrawadschu naudas isschkehrdeschanu un daschadus wiltojumus. Grupas preekschgalā stahwejis rajona komitejas sekretars Wasilenko.

Kopdarbiba alkohola kontrabandistu apkaroschanā.

LTA. Tallinā, 6. jun. Uz Somijas waldibas preekschlikumu noturet Somijas — Igaunijas ekspertu konferenzi, kurai jasaskano abu walstu rihziba zihnā ar alkohola kontrabandu Igaunijas waldiba, kā laikrakstī sino, atbildejusi peekrihtoschi. Igaunija isteikusi wehleschanos, lai schi konferenze tiktu noturēta Tallinā.

Tifs Kreewijā.

Isituma tifs Pad. Kreewijā stipri isplatās. Tā 1927. g. konstateti 40.217 saslimschanas gadijumi. Bez tam atgulas tifs — 6457 gadijumos. Sewischki plaschos apmehros schi sehrga plosās Pleskawas, Smolenskas, Nischegrodas, Kasanas, Tulas un wehl daschās zitās gubernās. Arī Maskawā pag. gadā atsihmeti 200 saslimschanas gadijumi ar tifu, bet Leningradā — 111 gadijumi, gubernā — 196. As.

Somijas pasta darbineeku

ekskursija 2. un 3. junijā weesojās Rewelē. Ekskursantus sagaidija Igaunijas pasta—telegrafa darbineeku saweenibas pahrstahwji. As.

Kronika.

— **Wahzu tautas partijas** walde atsinusi, ka inziatiwi jausnemas sozialdemokrateem un ka tautas partijai buhtu wehlams peedalitees leelā koalizijā.

— **Kreewu lidotaji**, kuri peedalisees gaisakuģa „Italia" mekleschanā, isbraukuschi no Leningradas. Tee dodas uz Archangelsku, no tureenes lidos uz Franza Josefa semi.

— **Alabamas Misisipi un Luisianas** schtatos isgehluschees leeli pluhdi. Wesela rinda pilsehtu un zeemu stahw uhdenī. Jaunai raschai nodaritos saudejumus aprehkina uz wairak kā 100,000 dolaru. Noslihkuschi 6 zilweki.

Weetejās sinas.

SSS loterejas winnesti teek issneegti Kronu eelā 31, no plkst. 5—9 p. p. katru deenu lihdz 10 junijam, pehz kam buhs sanemami „Str. Av." kantorī Helenes eelā 3, no plkst. 9—5. Winnetaji ahrpus Leepajas war eesuhtit sawas biletes pa pastu, p. k. — 4, pehz kam winnesti tiks issuhtiti pa pastu.

Reserwistu kontroles eesaukschana. Reserwistu un lihdz turpmakam rihkojumam atwalinato karawihru eesaukschanas mehginajumu mobilisazija notika wakar Leepajas polizijas 1. eezirknī. Ap plkst. 8 rihtā pee polizijas eezirkna telpam bij eeradusches wairaki simti reserwistu un atwalinatee karawihri. Lihdz plkst. 2 deenā bij jau registreti kahdi 2.000 reserwistu. Leels daudjums no teem arī eeradās pehz plkst. 4, kad reserwisti — fabriku strahdneeki eeradās no fabrikam. Prowes mobilisazija 1. polizijas eezirknī isdewās loti kahrtigi un bez kahdeem traugejumeem.

Kontroli isdarija kara apriņka preekschneeks ar saweem eerehdneem. n.

1 Leep. walsts widusskolā (J. Dihka eelā Nr. 9), ar gimnasijas 1. un 2. nosarojumeem un realo gimnasiju, jauni skolni war peeteiktees katru darba deenu skolas kanzlejā.

Pee luhguma japeeweeno pehdejā skolas leeziba, wezuma un baku potēschanas sihmes.

Preeksihme. Gimnasijas 1. nosarojums ar latinu walodu, gimnasijas 2. nosarojums ar 2 jaunām walodam un realā gimnasija ar 1 jauno walodu un matematikas preekschmeteem.

Pola kara kugis Leepajā. Wakar Leepajas ostā eebrauza no Dinas Polijas kara flotes mahzibas kugis „Iskra" ar flotes kadeteem. Pola kadeti wakar apskatija Leepajas pilsehtas eewehrojamās weetas.

Eebraukuschi un isbraukuschi pasascheeri. Ar anglu twaikoni „Baltonia" wakar eebrauza no Londonas 22 pasascheeri un no Klaipedas 25 leetuweeschi, kuri brauz us Ameriku. Tā kā Amerikā eebrauzejus neusnem bez karantinas zaureeschanas, tad emigranti — leetuweeschi brauza uz Leepaju, lai iseetu schei zaur karantinu. Wakar wakarā „Baltonia" isgahja atpakal us Danzigu—Londonu ar 102 pasascheereem. Bez pasascheereem twaikonis usnehma wehl leelaku partiju olas, zehlas ahdas un zitu krawu. Starp iszeļotajeem bij arī 3 emigranti, kuri Latwijā nodsihwojuschi 5 gadus, gaididami uz atwehli eebraukt Seemel-Amerikas Saweenotās walstīs. n.

Sporta beedribas „Olimpija" ritenbrauzeju sekzijas walde pasino, ka swehtdeen, 17. junijā sch. g. teek sarihkotas komandu sazihkstes ritenbraukschanā uz Schkehdes zela 30 kilometru distanzē ar startu un mehrki pee Medneeku parka (bij. „Mescha Preeks").

Isbraukums uz sazihkschu weetu plkst. 7 rihtā no Latweeschu beedribas, Uzundschesu laukuma.

Lai dotu eespehju arī wahjakeem sekzijas dalibneekeem nemt sazihkstēs dalibu, paredsets sarihkot sazihkstes no 4 komandam pa 4 dalibneekeem katrā komandā. Sazihkstes notiks, ja peedalisees brauzeji preeksch wisām 4 komandam. Komandu sastahwu noteiks ar lozi pee starta.

Peeteikschanās weeta: Matisa kunga welosipedu weikalā, Roschu laukumā Nr. 3 lihdz peektdeenai, 15. maijam sch. g. plkst. 7 wakarā.

Newajaga peenu „keistit". Mide E. no Pilsehtas zeema teek teesata par to, ka wedusi uz pilsehtu pahrdoschanai peenu, kursch pee analises nesatureja peeteekoschu prozentu krehjuma. E. paskaidro, ka peenu neesot noskreguši, bet tas ir tahds kā deewa dots. Tomehr winai soda par nepeeteekoschi treknuma peena pahrdoschanu ar 2 deenam arestā, jeb 10 latu naudas soda. em.

Kartupeļu eewedums. Motorlaiwa „Wilnis" wakar eeweda Leepajā no Pawilostas ap 200 puhru kartupeļus. n.

„Kerat sagli!" Jau par wairakkahrteem noseegumeem ar pahrmahzibas namu soditais 27 gadus wezais Karlis Kristons eegahjis Dollingera trakteerī uz Mikela eelas un kamehr bufetes telpās nebijis neweena, isnehmis no kases 21 latus naudas. Naudu tos noglabajis kurpēs un sikēs. Kad to pamanija bufetneeks un prasija, lai tam atdod naudu, winsch metās begt isleetodams wezo sagļu niki, kleedsot, ka ir apsagts.

Tomehr winu sagahstija. Teesā tas paskaidro, ka no kahdas slimibas tas esot galwā palizis sewischki wahjsch, ihpaschi tad eedserot. Tapehz arī neatzerotees ne to, ka bijis eegahjis trakteerī, ne panehmis naudu, nedz arī eebahsis to sikēs.

Tomehr schi aismirstiba K. neko nelihdz un to soda ar eeslodsijumu zeetumā uz 4 mehnescheem. — is.

Arī rekords. Jau wairakkahrt par sahdsibam no teesam soditā 32 gadus wezā Schenija Leja wakar atkal tika teesata meerteesā par 3 leetam.

Ta usgahjusi Jahras eelā kahda nama behninos atlaususi durwju aislehgu un panehmusi no tureenes welu ap 100 latu wehrtibā, par to winai peespreesch 6 mehneschus zeetumā.

Zitā weetā ta nosagusi 2 palagus par ko tā atkal sanem 6 mehneschus zeetuma sodu.

Atsihmejam, ka Leja pag. gada nepilnos 3 mehneschos ir isdarijusi 27 sahdsibas, kuru skaits atsewischkās deenas sasneedz 10. Leja atrodas apzeetinajumā. — is.

Nedrihkst lamatees. Nikolajs F. rupjā kahrtā nolamajis sawu kaimneeku Wili R. Dahrtas eelā par kropli, sleptawu u. t. t., par ko tam peespreesch 8 deenas aresta, jeb 35 latus naudas soda. — is.

Pilsehtas 3. latweeschu pamatskolā schogad nobeidsa pilnu kursu 20 audsekni: 1) Aldermanis Schanis, 2) Atlinis Kristaps, 3) Breedis Erna, 4) Ewaldsons Senta, 5) Gailis Berta, 6) Grewskis Wilis, 7) Godeeks Alma, 8) Gaters Eschenija, 9) Garmanis Wera, 10) Heinrichs Radolfs, 11) Jaunwalks Irma, 11) Jurkewitschs Anna, 13) Jasaps Lihna, 14) Kahrklinsch Alfreds, 15) Kruhminsch Alise, 16) Laugalis Herberts, 17) Leepa Aldona, 18) Pahrupits Ludmila, 19) Rubzows Satjana un 20) Selenekis Aleksandrs. Neskatotees uz to, ka wisi minetee absolwenti ir materiali nenodroschinatu wezaku behrni, wairums no wineem, 12—14 zilweku, nodomajuschi isglihtibu turpinat weetejās widusskolās. Tā ir sihme, ka skola godam weikusi sawu usdewumu, jo pratusi sawos audsekņos modinat slahpes pehz isglihtibas. 2. junijā skolas sahkē pee tejas glahses, dseesmam un labakeem nowehlejumeem notika audsekņu sirsniga atwadischanās no saweem audsinatajeem. Esect pahrleezinati, jaunee draugi, ka zentiba un godigs darbs padaris juhs par sabeedribai derigeem lozekleem!

Zihnā par sozialismu.

(Austrijas sozialdemokratijas programa.)

4. Sozialdemokratiskās strahdneeku partijas tuwakee usdewumi.

Schini nodalā programā usskaititas wisas tās prasibas, par kuru isweschanu dsihwē tuwakā nahkotnē zihnas partija. Sozialdemokratiskā strahdneeku partija teek uskatita par strahdneeku schkiras un tai tuwu stahwoschu sabeedribas slahnu saimneezisko un soziali, politisko un kulturelo intereschu aisstahwi kapitalistiskā sabeedribā.

Par republikas isweidoschanu teikts, ka partija aisstahw republiku un prasa winas pahrwaldes demokratisešchanu, weetejo paschwaldibu autonomijas paplaschinaschanu, polizijas padotibu paschwaldibam, no tautas wehletus meerteesneschus un no tautas waj winas preekschstahwneezibam wehletus pahrejos teesneschus, algotus swehrinatos teesas peesehdetajus ar plaschām teesibam, likumu demokratisešchanu, sodu ispildischanu no sozialpedagogiskā weedokla, wispahrejas likumsinaschanas pasneegschanu skolās, lihtu un wiseem peejamu juridiskas palihdsibas sneegschanu u. t. t.

Tahlak partija prasa, lai armija buhtu tikai tik leela, ka wina war apspeest katru kontrerewoluzijas mehginajumu, lai armija tiktu audsinata demokratiskā un republikā garā, lai karewjeem buhtu weenadas pilsoniskas teesibas ar ziteem eedsihwotajeem, ka arī teesiba isweblet sawas komisijas un padomes, deenesta noteikumu un disziplinarā likuma demokratisešchanu, wirsneeku sastahwa papildinaschanu no eerindas kara wihreem, weetas nodroschinaschanu kara wihreem ziwildeenestā u. t. t. Teiktais atteezas arī uz poliziju. Tāpat nodroschinama plascha personas neaiskaramiba, beedroschanās, sapulzschu un wahrda brihwibas, apkarojama pretes korupzija, atzelams „deedelneeku" apkaroschanas likums. Politiskeem emigranteem dodamas patwehruma teesibas.

Partija arī usstahda plaschus usdewumus saimneeziskās politikas laukā, prasot darba raschiguma pazelschanu wisās nosarēs, no kam atkarajas darba tautas eksistenzes uslaboschana. Atzelamas aisfargu muitas un iszeloschanas aisleegums, kas traucē darba dalischanas attihstibu tautu starpā. Atzelami zunftu u. z. birokratiski eerobeschojumi, kas traucē raschoschanas attihstibu. Walstij jaruhpejas par jaunu ruhpneezibas nosaru attihstibu, dabigu spehku awotu ismantoschanu un satiksmes lihdseklu isbuhwi.

Programa arī paredz amata un papildu sinaschanu mahzibas nodroschinaschanu darba jaunatnei un tās aisfardsibu, prasa saimneezisko krihschu apkaroschanu, sabeedrisku darbu isweschanu un bezdarbneeku nodroschinaschanu.

Partija apkaro kapitalistiskus monopolus, prasa walsts pastiprinatu usraudsibu par kreditteestahdem un prozentu normu un wispahr kredit politikas regulešchanu, kā arī walsts eewed- un iswedmonopolu uz labibu un ziteem uzturas lihdsekleem. Tahlak jo plaschas prasibas partija usstahda walsts, paschwaldibu, organisetu sabeedrisku usnehmumu pabalstischanai un attihstischanai, paredsot sinamas preekschrozibas atteezibā pret priwateem usnehmumeem. Partija arī prasa dsihwokļu ihrneeku aisfardsibu, sabeedrisku dsihwokļu buhwneezibu zaur paschwaldibam ar walsts palihdsibu gimenes mahjinas laukstrahdneekeem, semes nomneeku aisfardsibu, nodokļu demokratisešchanu, atswabinot no aplikschanas plaschu masu patehrina preekschmetus un pazelot nekustamu ihpaschumu mantojumu, greznuma preekschmetu un eenahkumu progresiwu aplikschanu ar nodokleem, paaugstinot aplikschanas minimumu, kā arī nosakot tahdu minimumu amatneezibai un semesrentei.

Sozialpolitikas laukā partija prasa neaprobeschotas koalizijas teesibas strahdneekeem, kalpotajeem un zit. darbineekeem un ar sawu politisko spehku atbalsta strahdneeku, kalpotaju un darbineeku arodneezisko zihnas. Tahlak partija prasa saimneeziskās dsihwes demokratisaziju — dodot teesibu strahdneekeem un kalpotajeem lihdsrunat zaur wehletām padomem, arodbeedribam u. z. preekschstahwneezibam darba weetās usnehmumu eekschējās dsihwes eekahrtoschanā. Aisstahwot jau eekarotos darba aisfardsibas likumus, partija prasa jo sewischki 8 stundu darbdeenas likuma eewehroschanu un tahlaku darba laika saihsinaschanu weselibu apdraudoschās ruhpneezibas nosarēs, minimalalgas noteikschanu ar likumu, darba aisfardsibas labaku noteikschanu un darba inspekzijas tahlaku isweidoschanu, mahzeklu amatmahzibas regulešchanu, starptautisko darba aisfardsibas konwenziju ratifizeschanu u. t. t.

Plaschus usdewumus programa arī paredz strahdneeku, kalpotaju, amatneeku un sihksemneeku nodroschinaschanu pret slimibām, nelaimes gadijumeem, wezumu, profesionalām slimibam un inwaliditati, bezdarba gadijumeem un atteezibā uz pataipalikuscheem gimenes lozekleem, prasot paschu apdroschinamo paschwaldibu apdroschinaschanas eestahdēs. Apdroschinaschanai jabuht obligatoriskai.

Partija prasa wisu likumu sakoposchanu, kuri atteezas uz strahdneekeem un kalpotajeem, darba un masgadigo teesu eeweschanu, kara inwalidu un atraitnu apgahdibu, kā arī zaur naudas wehrtibas krischanu eedsihwojuschos aplikschanu ar nodokli par labu zeetuscheem sihgtajeem noguldītajeem, plaschu soziālās apgahdibas isweidoschanu atteezibā uz behrneem, wezeem, slimeem un darba nespehjigeem pilsoneem.

Tāpat jo plaschas prasibas partija stahda seeweeschu jautajumā, prasot weenlihdsigas teesibas ar wihreeti un pilnigu eespehju seeweetei brihwi attihstit sawu personibu un eenemt atbildigus amatus, kā arī sanemt weenadu atalgojumu, eewest daschadus atweeglojumus mahtibā, atweeglot mahtes usdewumus behrnu audsinaschanā un kopschanā, ahrlaulibas behrnus peelihdsinat likumigā laulibā dsimuscheem u.t.t.

Tautas dsimstibas un mirstibas jautajuma noskahrtoschanai paredseta wesela rinda daschadas prasibas, no kurām swarigakās ir mahtes un sihdaiņu aisfardsiba likumdoschanas zelā un par sabeedriskeem lihdsekleem, behrna audsinaschanas

nodroschinaschana ar speziela fonda nodibinaschanu, weselibas kopschanas plascha nostahdischana un slimibas zehloņu apkaroschana, kā ari dsimstibas regulēschana, eerihkojot besmaksas padomju doschanas birojus, atteezibā us weselibai nekaitigu lihdsekļu leetoschanu, gruhtneezibas nowehrschanai u. z. scho lihdsekļu peegahdaschana zaur slimo kasem, aborta legalisazija u. t. t.

Isglihtibas laukā partija prasa obligatorisku skolas apmeklēschanu 8 gadus (no teem tschetri gadi pamatskolā), weenotu laizigu un besmaksas skolu, atweeglotu pahreju us augstskolu apdahwinateem skoleneem un besmaksas mahzibu winā, darba skolas un paschwaldibas prinzipa eewreschanu, besparteijisku skolas pahrwaldi, studentu kameras un brihwu zeļu sinatniskā sozialisma mahzibai augstskolās. Skolās behrni audsinami republikaniskā un sabeedriskā garā.

Kulturpolitikas laukā partija prasa tahdu eestahschu atwehrschanu, kur jaunatne tiktu meesigi un garigi audsinata sozialistiskā garā. Partija apkaro schubpibu un prasa strahdneeku sporta attihstischanu, organisē atpuhtskolas un tautas isglihtoschanas un mahkslas eestahdes un atbalsta wisus solus, kas iseet us mahkslas un sinatnes tuwinaschanu strahdneezibai, peepildot to ar brihwibas zihņas aisstoschu garu un attihstot pirmsahkumus jaunai, toposchai proletariskī sozialistiskai kulturai.

Programa istirsā religijas un basnizas jautajumus. Uswerot, ka kapitalisms tura plaschas tautas masas nabadsibas, nesinaschanas un atkaribas stahwoklī, kas noseka ari scho masu religiosos uskatus, partija atsihst, ka tikai tad, kad wisa tauta buhs atbrihwota no schi stahwokļa, bet sinatne buhs peeejama katram zilwekam, kad buhs isnihzinata schkiru sabeedriba — tikai schahdā jaunā sabeedriskā eekahrtā katram sabeedribas lozeklim buhs dota pilniga eespehja sakkenot sawu pasaules uskatu ar sinatnes sasneegumeem un tikumiskām aisnam, kas brihwas tautas zeenigas.

Schahdas sabeedriskas eekahrtas eekaroschana ir sozialdemokratijas usdewums. Schi mehrka labā sozialdemokratija zenschas apweenot wisus no kapitala un leelgrunteeekeem issuhkotos, neluhkojotees us winu religioseem eeskateem woj zitadu pahrleezibu, kahdu wini mantojuschi, pateizotees sawai atkaribai no kapitala, nabadsibai un nesinaschanai.

Tā tad sozialdemokratija apweeno wisus, kas ar meeru ņemt dalibu strahdneeku schkiras un winai tuwu stahwoscho tautas masu schkiru zihņā, bez winu religioso eeskatu ischkiribas, uskatot religiju par katra zilweka priwatu leetu. Schahds uskats ir pretejs klerikalismam, kursch religiju uskata par partijas leetu.

Sozialdemokratija tadehļ neapkaro paschu religiju — atsewischkas personas religioso pahrleezibu woj jutas, bet gan apkaro basnizu un religiosas organisazijas, kuras isleeto sawu waru par tizigajeem tadehļ, lai bremsetu strahdneeku schkiras atsawinaschanās zihņu un pabalstitu burschuasijas waras tahlaku pastahweschanu.

Tahlak programa prasa, lai walsts pahrtrauz atsewischkas un katras basnizas pabalstischanu un neeejaukschas religioso sabeedribu dsihwē resp. basnizai jatop schkirtai no walsts. Wiseem pasaules uskateem (religioseem, filosofiskeem un sinatniskeem dashados weidos) peeschkiramas weenlihdsigas teesibas likuma preekschā. Katram zilwekam brihw iswehletees un peederet pee kahdas pasaules uskata apweenibas winam tihk; par behrneem lihds 14 gadeem noteikschana schinī sinā peeder wezakeem.

Wisas dashado pasaules uskatu apweenibas (basnizas, religiosas woj pretreligiosas, sinatniskas u. t. t. sabeedribas) bauda pilnigas paschwaldibas teesibas un walsts newar eejauktees winu darischanās. Winas paschas ari lemj par eenahkumeem, kas nepeezeeschami organisazijas darbibas attihstischanai. Isslehgta katra schahdas organisazijas pabalstischana ar walsts resp. paschwaldibu lihdsekleem. Neweenu nedrihkst peespeest maksat nodewas basnizai, woj pildit winas kulta prasibas. Wisas isglihtibas un audsinaschanas eestahdes ir laizigas. Taischu katrai pasaules uskata apweenibai paredseta eespehja ruhpetees par sawu mahzibu isplatischanu resp. kulta peekopschanu ari skolas jaunatnē, ahrpus ta, ko sneeds wispahrejā skolas isglihtiba, pee kam behrneem lihds 14 gadeem nepeezeeschama wezaku atlauja. Teologiskās fakultates nedrihkst pastahwet pee augstskolam.

Partija wehl prasa weenadu laulibas likumu wiseem walsts eedsihwotajeem. Laulibas noslehdsamas dsimtssarakstu nodaļās, bet katram ir teesiba pehz tam wehl laulatees basnizā, kas naw obligatoriski.

No augschā sazitā redsams, ka Austrijas sozialdemokratija atsihst pilnigi ideiskas pahrleezibas brihwibu un eezeetibu ari atteezibā us religiju un ziteem dashadeem pasaules uskateem, ko lihds schim naw aisstahwejusi neweena pilsoniska partija.

Darba dsihwe.

Nekahrtibas Leepajas zeetumā.

Leepajas zeetuma darbineeki eesneeguschi walsts darbineeku arodbeedribas Leepajas nodaļai memorandu par nehigieniskeem dsihwokleem. Pehz pastahwoscheem noteikumeem zeetuma usraugeem teek ismaksata pehz atteezigas normas dsihwokļu nauda, woj ari eerahditi walsts dsihwokli. Tā ka Leepajā walsts dsihwokļu naw, tad zeetuma preekschneeks ihrē kahdu priwatu mahju, kurā tad ari eerahditi scheem darbineekeem besmaksas dsihwokli, eeturot, protams, no usraugeem peenahkoschos dsihwokļu naudu. Mahja atrodas Leepajas ekra malā, zeeschi pee pilsehtas netihrumu wada iskejas, kas, sewischki wakarā, isplata nezeeschamu smaku. Bes tam mahja pati ir galigi nowezojusees. Preekschneeziba neatļaujot dsihwokli ihret pilsehtā un tahdā gadijumā neismaksajot ari dsihwokļa naudu. Ihrnehmums weenigi ar usraugeem — namihpaschneekeem.

Beedribu dsihwe.

Beedriba „Darba Jaunatne" Leepajas nodaļa sarihko swehtdeen, 10 junijā isbraukumu pahri ezeram. Sapulzeschanās plkst 2 deenā pee dselsszeļa (Jaunleepajas pusē) Beedri teek usaizinati peedalitees kuplā skaitā. lihdsi ar pasinam.

Kopejās arodbeedribas rewisijas komisijas sehde notiks schodeen, plkst 8 wak., Tautas namā. Jaeerodas waldes sekretaram.

„Afinas" rewisijas komisijas sehde peektdeen, plkst. 8 birojā.

Sports.

— 6 apgabala sargeem un santaram puisinam. kuri iisees nometnē un kuri wehl wehletos iseet lihdsi, japeteizās lihds peektdeenas wakaram. Sestdeenas wakarā jaeerodas pus 7 Rigas stazijā, jo pameine notiks Dubinos. Tee, kuri newaretu laikā isbraukt ar Paurupes wilzeenu, warēs isbraukt ar wakara, woj ari ar rihta wilzeenu. Us katru wilzeenu buhs sargi pretim.

— Sargu 1. rajona apspreede notiks schodeen, plkst. 8 wak., Tautas namā.

— Sargu preekschneeku apspreede notiks schodeen, plkst. pus 8 wakarā, Tautas namā, kur wiseem sargu preekschneekeem jaeerodas noteiktā laikā.

— Agitkrupas mehģinajums peektdeen, p. pus 10, Tautas namā.

Schim numuram 1 peelikums.

Atbildigais redaktors: Saeim. dep. Pauls Kalnisch [illegible]

Leepajas Filharmonija usaizina peeteiktees buhwusnehmejus

Musikas estrades zelschanai

Kurmahjas dahrsā.

Estrades buhwe pabeidsama 4 nedeļu laikā. Buhwes plahni, skizes, darba un materialu apraksti isliki eeskatam ikdeenas no plkst. 6—7 wakarā, notara G. Stengrewiza birojā, Leelā eelā 20.

Buhwe tiks isdota

masakprasitajeem

Leepajas Filharmonijas 11. junija 1928. g. waldes sehdē, Peterpils weesnizā, plkst. 8 wakarā

Issaku sawu sirsnigako pateizibu

wiseem, kuri mani apsweiza manā 25 g. jubilejā un bij par mani domajuschi.

O. Katterfelds.

Sludinajums.

Leepajas pilsehtas walde usaizina wisas personas, kuras nodarbojās ar

pasascheeru pahrwadasch. ar automobileem

pelnas noluhkā Leepajas pilsehtas administratiwās robeschās, eerastees treschdeen, 13. junijā 1928. gadā, plkst. 12 deenā, ar saweem automobileem us laukuma Klaipedas eelas galā

dehļ kilometru rahditaju pahrbaudes.

Us pahrbaudi neeeradusches automobili netiks peelaisti pee pasascheeru pahrwadaschanas.

Leepajā, 6. junijā 1928. g.

Leepajas pilsehtas walde.

Akz. Sab. „SEMKOPIS"

Leepajas nodaļa Aleksandra eelā 43/45, tahlr. 64

peedahwā no sawa labi sastahdita krahjuma raschas sesonam tuwojotees

sahļu pļahwejus, sweedru un amerikanu, ar un bes peeleekamā aparata,

labibu pļahwejus un sirgu grahbekļus.

Peewestee rihki ir jaunakās konstrukzijas un zenas pehz eespehjas lehtakās.

Bes tam greescham wehl ari sewischku wehribu us muhsu bagatigo reserwu daļu, dashadām lauksaimneezibas maschinam, krohnumu.

Daru sinamu, ka pehz pamatigu maschinu remonta, atkal wislabakais — ahtrakais un lehtakais darbs ir

wilnas wehrptuwē, austuwē un krahsotawā

„LATWIJA"

Kungu eelā 23, bij. Renzejas ehkā.

Peenemschan. weetas: Kasarmu eelā 19, Widuszeļa eelas stuhrī, Aleksandra eelā 7, pretim Peldu laukum.

Aisputē, Jelgawas eelā 17, pee Ringsas kdses,

Paurupē, Pekera namā, pee Broze kdses.

Pastahwigi pahrdoschanā wilnas dsijas un audumi.

J. Markewitz.

Latwijas leetus mehtelu fabrikas noliktawa.

Pahrdod par fabrikas zenam! Leelakā isweble us weetas!

Lietus mēteļi

atkal dabunami

Eekschsemes mehteļi no Ls 15.— sahkot.

Ihsti angļu impregneti gabardin mehteļi.

P. NISELOVIČS, Graudu eelā № 50.

Plotkina apawi ir glihti, labi un zenas wehrtigi.
Plotkina apawi isszelas ar labi peeguloscheem modeleem.
Plotkina apawi sawas labās kwalitates pehz ir wispahr eemihloti.
Plotkina apawi saweenota laba kwalitate ar labu formu.
Plotkina marka galwo par zenas wehrtibu.

Apawu nams A. Plotkin

Leepajā, Roschu laukums 8.

Aisputes pilsehtas wispahrigs tā sauktais

Jahņu gada tirgus

tiks noturets parastās weetās

zeturtdeen, 21. junijā sch. g.

Aisputē, 6. junijā 1928. g. Aisputes pilsehtas walde.

Peterpils weesniza.

Sestdeen, 9. junijā sch. g., plkst. 9 wakarā

Dahrsa atklahschana

Leeli dahrsa swehtki.

Dahrsa apgaismoschana (iluminazija).

Sahlē DEJA. Eeeja brihwa.

Schujmaschini wehlos ihret. Of. nod. sch. ow. ekip sem J. F.

Weikals ar maises zepli, tuwu jaunam tirgum, isihrejams Aisputē, Jelgawas eelā 16.

K. Mittenberga pirts, Jaun-Leepajā, Schuwalowa eelā 17, teek katru sestdeenu kurinata.

Pļawas isihrejamas masos gab. Peepr. pee G. D. Pucherta, Leelā eelā 6.

Leepajas Buhwstrahdneeku Arodbeedriba

sarihko swehtdeen, 10. junijā 1928. g, Disenturaldu birsē, pee Grobiņas

salumu swehtkus

ar deju un teatri brihwā dabā.

Salumneeku wilzeens atees no Leep.-Aisputes stazijas 1/210 no rihta un atpakaļ 1/210 wakarā.

Peedalischanās salumos, ar wilzeenu turp un atpakaļ Ls 1.—, saluma weetā Ls 0.60.

Sihkumus lasect afischās.

War peeteiktees **mahzeklēs** schuhschanā, schnittu sihmeschanā, peegreeschanā un wisos rokdarbos Turpat war peet. strahdneezes Wakfales eelā 53. dz 4.

Eestrahdajuses **gludinataja** wajadsiga Nikolaja eelā 10, wekas magasinā.

Eestrahdajuschās **seku aditajas** pee labas pelnas un past. darba, war peeteikt. Bahrenu eelā Nr. 37, dz. 1.

Pasuhtams sehns wajadsigs Tirgus eelā Nr 29. pee Seidela. Peeteiktees no 11—12.

Sludinajums.

12. junijā 1928 g. plkst. 10 no rihta, Sw. Pētera eelā Nr. 3 tiks isdahrdotas atklahtā wairaksolischanā Jekabam Walterim peederoscho

juhras sahls,

apm. 30.000 klgrm., nowehrteta kopsumā us Ls 1200.—, peedsenot no wina, saskanā ar Leepajas muitas rakstu no 21 februara 1928 g sem Nr 1324, eewedmuita un zitus nodoklus.

Leepajā, 4. junijā 1928. g.

II. poliz. ezz. preekschneeks Kutschewizs.

Sludinajums.

Pehrkones pagasta walde dara sinamu, ka sch g. 16. junijā pagasta padome aidos masakzolischanā pagasta paschwaldibas

ehku remontu darbus

Muhrneekeem un namdareem, kuri wehletos schos darbus nosolit, jaeerodās augschminetā deenā, plkst. 9 rihtā, pee nespehjneeku patwersmes, no kureenes sahksees remontu darbu usnemschana un isfolischana.

Pagasta walde.

Kungu welosipeds lehti pahrdodams Juhras eelā Nr. 35, maikas tirgotawā.

Pasneedsu stundas wisos pamat un widusskolas preekschmetos. Peeeju ari mahjās. Runajams Sgules eelā 12, dz 4, no 11—1 un Ofsia eelā 3, dz 5 no 4—5.

Students W. Pehrkons.

Mahja pahrdodama preeksch noplehschanas Nihzas pagastā Tuwak. sinas Leepajā, Behrsu eelā 21, pee sehtneezes.

Nams pahrdod Preekulē, Sahlu eelā Nr. 9, 5 min. gabj no stazijas. Peeprasijumus adreset turpat.

Tipografija „Gutenbergs", Leepajā, Helenes eelā Nr. 3.

Wehl par walsts un paschwaldibu kopdarbibu.

„Strahdneeku Awisê“ Nr. 115 bij apgaismota walsts un paschwaldibu kopdarbiba un winas nepeezeeschamiba. Jamin, ka pateescham tas ir loti sahpigs jautajums paschwaldibu darbineekeem. Likums par pagastu paschwaldibu dod pagastu padomem plaschas jo plaschas pilnwaras rihkotees sawa pagasta robeschàs; turpreti tà pascha likuma 27. pants skan ta: „Wisi aprinka padomes un waldes lehmumi un rihkojumi, kuri atteezàs uf pagastu, ir pagasta padomei un waldei obligatoriski. Pahrsuhdsiba isdarama likumà paredsetà kahrtibà, neapturot lehmuma ispildischanu“. Weens schis pants atnem wisas ar likumu dotàs teesibas pagasta padomem. Kà raksturigus peemehrus waru peewestu sekoschus: 1) Kahdà Lejas Kursemes pagastà, pagasta padome nolehma slehgt trakteeri, paschu pagastà. Uf krodsineeka un daschu wina peekriteju luhgumu aprinka walde zehla mineto jautajumu pag. pad. 3 reis preekschà pahrlemschanai, kaut gan padome, katrreis kategoriski luhgumu noraidija un nolehma trakteeri slehgt, tomehr aprinka walde atwehleja trakteerim darbotees tàpat kà agrak. 2) Kooperatiws peeprasija sew uhdens dsirnawas, ari daschi priwati bija peeprasijuschi minetàs dsirnawas. Kad pagastà isspreeda to leetu par labu kooperatiwam, tad pag. pad. dabuja jautajumu zilat atkal 3 reises, lihdz galigi aprinkt peeschkihra minetàs dsirnawas priwatam, neskatotees uf pagasta padomes lehmumeem. 3) Pagastam bija wajadsigs darbwedis. Atstahdinatais darbwedis suhdsejàs ar apr. lilw. waldei, tadehl lihdz leetas noskaidroschanai pag. pad. negribeja wehlet pastahwigu darbwedi, bet wehleja pagaidu darbwedi. Aprinka walde, turpretim, apstiprinaja to par pastahwigu darbwedi. Tahdu gadijumu waretu wehl usklaitit daudz, bet peetiks ar scheem. Lai gan likums atwehl suhdset, tomehr, kà sinams ar suhdseschanu mehs tahlu nekur neteekam. Tà tad wisu kopà nemot isnahk: waj nu nelaimigo 27. pantu lilwidet, jeb labot, lai ar mineto pantu newaretu apzirpt galigi pagasta padomju teesibas, jo zaur tahdu aprinka waldes rihzibu suhd pagasta padomes lozekleem preeks uf darbu. Paschwaldibu darbineeks.

Skola, kurai ir nahkotne.

Weena no jaunakàm mahzibas eestahdem Leepajà ir Mahksias amatneezibas skola. Skola nupat noslehdsa sawu otro darbibas gadu un sakarà ar to sarihkojusi skolenu darbu isstahdi. Wispirms usskriht jau isstahdito darbu daudzums, salihdsinot ar pagahjuschà gada isstahdi. Bet ne masak usskrihtoscha ir darba weidoschanàs un attihstischanàs. Par diweem gadeem skola teescham safneegusi jau eewehrojamu attihstibu. Naw jaaismirst, ka schi skola ir weenigà tahda tipa mahzibas eestahde, tadehl ari pirmais darba posms te wissmagakais. Truhkst wajadsigo spezialistu — pasneedseju, truhkst peedsihwojumu, galwenais — truhkst ari techniskàs eerihzes. Bet schee truhkumi, leekas, pa dalai jau nowehrsti. Ar labàm sekmem wada darbus koka tehlneezibà mahksl. Sudmalis. Interfanti wehrot isstahdês zeku, kahdu skola sawà darbà eet, runajot galwenà kahrtà par praktisko darbu. Eepasihschanàs ar stilu, pehz kam pahreja uf kompositiju. Pehz tam pehz atteezigà darba sihmejuma paschu kompositiju isleetoschana praksê. Sihmejumi usrahda asprahtigas, isdomu bagatus kombinejumus un [illegible]ahsu bagatibu. Dekoratiwàs glesneezibas nodalà drosch ween aug spehzigi jauni gari, kuru tagadejee darbi pelna jau eewehribu. Kokapstrahdaschanas darbniza, kura gan isstahdes apstakê neeetilpst, apgahdata ar wairakàm maschinam, tani daschi audsekni turpina strahdat ari wasaras brihwlaikà. Isstahditi ari schis nodalas pusgatawee darbi, kuri teek pagatawoti uf pasuhtijumu. Wehrtigus darbus atrodam seeweeschu auschanas klasê. Ari te darbs norit pehz tàs paschas paschdarbibas sistemas. Schis nodalas wadiba atrodàs Zihrula kundses rokàs. Daudsi preekschmeti atsihmeti jau kà pahrdoti, tahdà kahrtà skolneeki, kuri rekrutejàs weenigi no truhzigàm aprindam, strahdneezibas, jau skolas apmekleschanas laikà rod eespehju paschi sew materieli palihdset.

Wispahr eespaids no isstahdes, ka schai skolai, kurà neaug nahkoscho inteligento besdarbneeku kandidati, ir nahkotne, skolas audsekni aug teeschi praktiskam darbam. Schehl tikai, ka skolai darbà sinamus trauzejumus eenes nepabeigtà telpu isbuhwe, kà ari zitu wajadsigo eerihtschu truhkums. Wezakeem, kuri intresejàs par skolas tipa iswehš[illegible] saweem behrneem, eeteizams eepasihtees ari ar schis skolas darbibu, kura wehrojama isstahdê. s.

Aprinku walschu darbibas eekahrtojums.

Saskanà ar likumu par aprinku paschwaldibu 46. p. eekschleetu ministrija isstrahdajusi un „Wald. Wehstn.“ Nr. 123 publizejusi instrukziju aprinka waldem. Atsihmesim scheit daschus no instrukzijas punkteeem, kureem plaschaka wispahreja nosihme.

Aprinka waldes sehdeklis atrodàs tani aprinka pilsehtà, kuras wahrdà nosaukts aprinkis. Aprinka walde noleek deenas un stundas publikas peenemschanai, ka ari noteiz peenemschanas kahrtibu, ko issludina zaur pagastu waldèm wispahrejai sinaschanai. Wispahrejos jautajumos publiku peenem preekschsehdetajs, naudas eemaksas un ismaksas pahrsin grahmatwedis, bet rakstu peenemschanu un issinu issneegschanu isdara sekretars (lihdzschinejais darbwedis). Waldes kahrtejàs sehdes noteizamas 2, 3 waj 4 reis mehnesi wismaz pusgadu uf preekschu. Pasinojumam par to, kad sehdes noteek, jabuht iskahrtam ari pag. walschu telpàs. Waldes sehdês japeedalàs preekschsehdetajam un wiseem lozekleem. Jautajumi, kuri waldê iselemti un protokoleti, naw bez augstaka eestahschu waj teesu rihkojumu pahrlemjami, isnemot weenigi saimneezisku jautajumus, kuros raduschees jauni apstahkli. Ja kahds waldes lozeklis eesneedsis sawas atsewischkas domas, par to atsihmejams protokolà un tàs lihdz ar protokolu eesuhtamas ministrijai.

Preekschsehdetajam katru gadu personigi jarewidè wismaz treschà daku no wiseem aprinka pagasteem. Pahrejos pagastus rewidè preekschs. beedrs un ziti waldes lozekli. Preekschsehdetajam ari teesibas nepaklausibas gadijumos atlaist pagaidam lihdz tuwakai sehdei apr. waldes darbineekus.

Pusei no aprinka waldes lozekleem, to starpà preekschsehdetaja beedrim, jadarbojàs apr. waldê pastahwigi, pahrejee waldes lozekli eerodas tikai uf sehdem un pilda spezielus wineem usliktus usdewumus. Atkahpschanàs peelaischama uf apr. waldes lehmumu un ar eekschleetu ministrijas peekrischanu. Darba sadalijums ir spehkà uf trim gadeem.

Waldei sawai darbibai jaisstrahdà ihpaschs darbibas plans weenam gadam, paredsot galwenos usdewumus sinamàs saimneezibas nosarês. Budscheta gads no 1. aprila lihdz 31. martam. Brihwee naudas lihdzekli usglabajami walsts bankà, bet ar eekschl. min. peekrischanu ari priwatàs krediteestahdês.

Tahlak instrukzija sihkati pakawejàs pee sekretara un grahmatwescha peenahkumeem.

Atalgojuma normas darbineekeem: waldes un rewisijas komisijas lozekleem pehz 8. kateg., bet sehschu darbineeki sanem atalgojumu tikai par katru kawetu deenu un kilometru naudas. Pahrejee kanzlejas darbineeki eerindoti atteezigàs walsts eerednu algu kategorijàs. —s—

No wiloda weida nodokleem un nodewam

atswabinati eekihlaschanas raksti un to korboreschana, saskanà ar papildinajumu likumà par nekustamu ihpaschumu korboreschanu: uf semes gabaleem, kuri peeschkirti no walsts semesfonda pilsehtu administratiwàs robeschàs, ja scho semes gabalu platiba nepahrsneedz 2 hektarus un ja par scho gabalu Semkopibas ministrijai maksajamà ispirkschanas suma nepahrsneedz 500 ls, un Walsts semes bankas waj Latwijas hipoteku bankas aisdewumus, kuru peeweeno Semkopibas ministrijai maksajamai sumai, nepahrsneedz 1000 ls; uf lauku semes gabaleem, kuri peeschkirti no walsts semes fonda, isnemot ruhpneezibas eestahdes, ja peeschkirto semes gabalu platiba nepahrsneedz 27 hektarus un ja walsts semes bankas aisdewums, kursch peeweenots Semkopibas ministrijai maksajamai sumai, nepahrsneedz 1000 ls. Schee noteikumi atteezàs ari uf eekihlaschanas raksteem, kas noslehgti pirms sch. g. 15. junija. Jau samaksatee nodokli un nodewas naw atpakal maksajami kà ari naw peedsenami papildus nodokli un nodewas, ja tahdi lihdz 15. junijam pee eekihlaschanas raksta apleezinaschanas un koroberesschanas nebuhtu samaksati, neskatotees uf eekihlaschanas raksta sumas leelumu.

Wehstules no apkahrtnes.

„Preekschsihmigs“ skolotajs.

Wainodes pagasts ar sawu skolotaju personalu pasihstams wisà Latwijà. Sche darbojàs skolotajs Beijera kgs, kura orginelee audsischanas panehmeeni pahrspehj katru fantasiju. Tagad schis kungs atbalsits no semneeku saweenibas dischwihreem Walteka un kompanijas un laipnu pretimnahkschanu no dascheem skolas kungeem Leepajà ussahzis karagahjeenu pret saweem kolegeem.

Garidsneezibas nodewigà lomu Meksikâ.

pm. Loti beeschi pilsonu laikrakstos un ari LTA telegramâs parahdàs sinojumi no Meksikas, kuros teek aisrahdits, ka tagadejais Meksikas presidents Kallefs wedot niknu zihnu pret garidsneezibu un wisadi apspeeschot religiju. Tas nu absoluti nesaeetas ar pateesibu, un naw nekas wairak, kà reakzionaru meli, ar kureem grib aiskawet Meksikas isweidoschanos par pateesi demokratisku walsti.

Meksika gadu desmiteem bija walsts, kur waldija wisleelakàs nekahrtibas un patwaribas, kur weenigais taisnibas mehrogs bija brutala wara. Pee schahdas „kahrtibas" usturescchanas leeli nopelni peekrita ahrsemju kapitalam. Wisleelako lomu schai sinà spehleja taisni Seemelamerikas Saw. Walstu kapitals, kursch peekukuloja te weenu, te otru godkahrigu generali, nelaujot nodibinatees Meksikà daudz maz stabilam politiskam stahwoklim, lai, ismantojot wispahrejàs jukas, sagrahbtu sawàs rokàs Meksikas dabas bagatibas — galwenàm kahrtam nastas awotus.

Otrà Meksikas nelaime pastahweja eeksch tam, ka wisa seme Meksikà atradàs nedaudsu leelgruntneeku rokàs. Ari garidsneezibai peedereja milsigi semes gabali, kamehr leelais wairums lauku eedsihwotaju weda noschehlojamu bes- un massemneeku dsihwi, atrasdamees pilnigà atkaribà no latifundiju ihpaschneekeem. Pats par sewi saprotams, ka pee tahdeem apstahkleem garidsneeziba darija wisu, lai aiskawetu plascho masu garigo atdsimschanu, jo lihds ar isglihtibu schis masas neisbehgami sahktu usstahdit prasibas dehl sawa stahwokla uslaboschanas.

Bet tautas atmodu war gan aiskawet, pilnigi nomahkt winu newar. To mehs peeredsejam ari Meksikà. Wispirms jau ruhpneezibas strahdneeki noorganisejàs stiprâs arodu organisazijâs. Strahdneeku paschapsina sahka augt, ko peerahdija jau pascha Kallesa eewehleschana par Meksikas presidentu. Presidents Kallefs atbalstijàs uz strahdneezibu un uz nemantigo lauku eedsihwotaju masam. Winsch ussahka stingru zihnu pret wispahrejo desorganisaziju walsti un isdewa losungu: Meksikas dabas bagatibas peeder wiseem Meksikas eedsihwotajeem! Seme peeder teem, kas winu apstrahdà! Atbalstidamees uz agrak peenemto, bet neispildito satwerfmi, Kallefs isweda dsihwê basnizas schkirschanu no walsts, atsawinaja basnizu un leelgruntneeku semi un sadalija to starp bes- un massemneekeem. Beidsot winsch wehl zentàs aisstahwet Meksikas intreses pret Amerikas kapitalu. Sem Kallesa wadibas Meksika sahka teescham atdsimt: ussahka buhwet skolas, zeltus, tiltus, ar wahrdu sakot, tika iswestas lihds tam laikam Meksikà pawisam neparastas leetas.

Naw brihnums, ka pee tahdeem apstahkleem Meksikas zeenigtehwi nolehma ussahkt pret Kallesa waldibu niknu zihnu. Garidsneeziba religijas wahrdà sahka pulzinat sem saweem karogeem wistumschakos un demoralisetos elementus.

Pats par sewi saprotams, ka Kallesa waldiba, nemot wehrà sawus zehlos mehrkus, weda wisnesaudsigako zihnu ar scheem „dumpineekeem", kuri gahja roku rokà ar Amerikas kapitalisteem, sodot garidsneekus gluschi tàpat, kà zitus winu rokas puischus. Kallefs, kuru garidsneeziba labpraht dehwè par „moderno Neronu", nedara neko zitu, kà aisstahw walsts un plascho masu intreses, sodidams wisus, kuri schis intreses grib nodot.

Daridams scho darbu, Kallefs nebuht newajà religiju, bet gan tos, kuri neleetigi ismantodami sawu eespaidu, ar religijas palihdsibu zenschas iswest dsihwê sawus tumschos noluhkus.

Ka tas teescham tà, to leezina tas apstahklis, ka nospeedoschais eedsihwotaju wairakums uz noteiktako atbalsta Kallesu un wina darbus.

Schis kungs eet tik tahlu, ka sawàs denunziazijàs par eerotscheem isleeto skolneekus. Tas ir atklahts fakts, ka sastahdijis suhdsibu pret skolotaju Rosentalu un Podin kdsi kopà ar otru kahdu nemeerigo skolotaju un lizis to norakstit sawai skolneezei. Schi pati skolneeze bijusi peesawinajusees kahdas otras skolneezes burtnizu. Zeetusê par to sinojusi skolotajam Beijeram. Pehdejais naw wainigo sauzis pee kahrtibas, bet panchmis burtnizu, isdsehsis no tàs ihpaschneezes wahrdu un atdewis to atpakal ihpaschneezei, peekodinot, lai par notikuscho neweenam neko nesaka. Azimredsot Beijers sedz skolneeku nedarbus, lai skolneekus waretu isleetot, kà cerozi pret ziteem skolotajeem. Redsès, ko teiks schai leetà augstee kungi aprinkt, kuri weenmehr zentuschees aisstahwet semneeku saweenibas dischwihru proteschetos skolotajus, nesatotees uz to, ka zaur to zeesch un teek ahrdita pati skola.

Weetejais.

Darba zihna Indijâ.

Wairak kà pusmiljons strahdneeku zihnà.

Indiju pahrnehmusi streika kustiba, kahdu tur lihds schim wehl nebija peeredseta. Wisos leelakos ruhpneezibas zentros strahdneeki atstahjuschi darbu. Apmehram pusmiljons strahdneeku arodorganisaziju wadibà zihnàs par labakeem dsihwes apstahkleem. Kustibas zentrs ir Bombejà. Daschu nedelu laikà tur streikojoscho tekstilruhpneezibas strahdneeku skaits peeaudsis no 15000 uz 300.000. Ari zitos leelajos ruhpneezibas usnehmumos, kà dselsszelu darbnizàs, dselss un tehrauda fabrikàs, zihnas uguns deg pilnàs leesmàs. Kalkutà, Madrà un daudsàs zitàs pilsehtàs pilsehtas strahdneeki un kalpotaji usstahdijuschi algas prasibas. Paschreis wisas sabeedribas usmanibas zentrà ir strahdneeku streika kustiba, kura pat aisehnojusi tik swarigo Indijas satwerfmes jautajumu.

Gandrihz wiseem streikeem ir aissargaschanàs raksturs. Indijas ruhpneeziba pehz bagatajeem kara un pirmeem pehzkara gadeem nonahkusi ir sliktakà periodà. Nekad wehl naw tik daudz runats par Indijas ruhpneezibas reorganisaziju, kà taisni pehdejà laikà. Bet tà kà Indijas usnehmeji — leelruhpneeki naw gudraki par saweem draugeem Eiropà, tad dabigi, reorganisescchana un razionalisescchana eesahkàs ar darba apstahkku pasliktinaschanu un darba algas samasinaschanu. Bombejà tekstilruhpneeki eeweda jaunu darba sistemu, pehz kuras weenam strahdneekam lihdsschinejo diwi stekku weetà jaapkalpo trihs. Reisê ar to notika mehginajums desmitstundu darba deenas weetà eewest 12 stundas. Pahrejee usnehmeji sekoja schim „weseligàm" metodem. Bet strahdneeziba israhdija pretoschanos. Indijas strahdneeks naw wairs bes aissardsibas. Neskatotees uz daschadeem eerobeschojumeem ari Indijà arodneeziskas organisazijas sahk spehlet eewehrojamu lomu strahdneeku dsihwê. Organisetà spehka peeaugumu eewehrojami stiprinaja Eiropas strahdneeku intrese par Indijas darba apstahkleem un strahdneeku stahwokli.

Streika kustiba naw bez saweem starpgadijumeem. Ir notikuschas wairakas sadursmes starp streikotajeem un streiklauscheem, kurâs pat nonahzis lihds asins isleeschanai. Wisumà tomehr japastrihpo leela disziplina, ar kahdu teek schis streiks wests. Katru deenu noteek streikotaju sapulzes un gahjeeni. Un ja ween atteezigàs kahrtibu usturoschàs eestahdes nebuhtu pahrak nerwosas, tad teescham par sadursmem runat nenahktos.

Tautas simpatijas nenoleedsami ir streikotaju pusê. Un tas droschi ween ari tadehl, ka tautà nobreedis eeskats, ka Indijas brihwiba un patstahwiba stahw zeeschà sakarà ar Indijas strahdneeku likteneem.

Wehl par komunistu „weenoto fronti".

Anaku komunistu „zehlee nodomi".

Pehz tam, kad frantschu komunisti tik spihdoschà kahrtà palihdseja guht uswaru reakzionarajam blokam Franzijà, winu anglu beedri nodomajuschi darit Anglijas parlamenta wehleschanàs to paschu.

Zik war paredset, tad anglu parlamenta wehleschanas notiks 1929. gadà, un anglu komunisti nolehmuschi gahst zauri sozialistu kandidatus, lai tahdà kahrtà iswestu zauri konserwatiwos un liberalus. Par scho nodomu ar pawisam zinisku atklahtibu jau tagad raksta frantschu komunistu zentralorgans „L' Humanitè" Londonas korespondents. Winsch jau tagad kahdà rakstà preezajàs, ka Makdonalda kandidatura esot pawisam nopeetni apdraudeta. Tai apgabalà, kurà kandideschot bijuschais Anglijas strahdneeku waldibas ministru presidents, liberalu eespaids esot peeaudsis. Un tà kà komunisti usstahdischot ari sawu kandidatu, tad esot tikpat kà skaidrs, ka eewehlets tikschot liberals. Pee schi sinojuma „L' Humanitè" korespondents wehl peesihmè, ka tahdu paschu „triku" komunisti esot nodomajuschi iswest pret sozialistu kandidateem ari zitos apgabalos.

Gluschi tàpat, kà pee mums, ari Franzijà, Anglijà un zitur komunisti leekuloti runà par „weenoto fronti," tai paschà laikà wehrsdami wisu sawas zihnas apsuju pret sozialisteem. Gluschi tàpat, ka pee mums, ari zitu semju komunistu laikrakstu slejàs par 99 proz. pilnas ar kengajumeem pret sozialisteem, no ka redsams, zik naiwi domà tee, kuri lihds pat pehdejam laikam wehl naw pahrleezinajuschees par komunistu leekulibu.

Komunisteem nebuht neruhp dibinat weenotu fronti pret burschuasiju: winu galwenais schis deenas usdewums ir — sakuhdit weenu strahdneezibas daku pret sozialisteem. Un to wini nedara wis godigà un atklahtà zihnà, bet gan ar wisnekaunigakeem un nekautrigakeem meleem un demagogiju.

Ko komunisti saprot sem „weenotàs frontes", arween wairak noskaidrojàs wisu semju strahdneezibai, un nupat peewestais peemehrs rahda, ka schai „jautajumà leelaka skaidriba teescham naw wairs eedomajama.